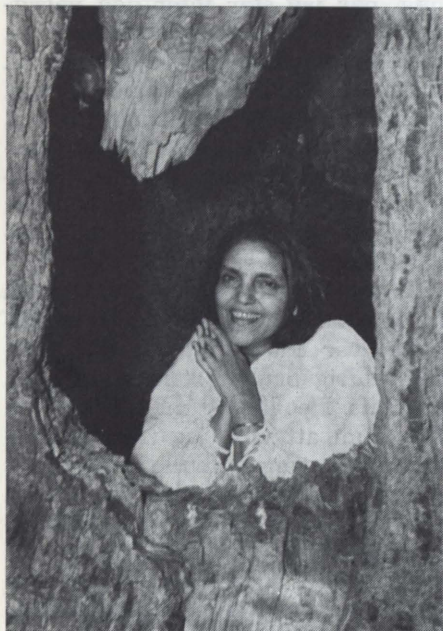

Läkaren

Nr 4 1972

LOSNUMMERPRIS 3:25 inkl. moms

ANANDA MAYEE MA — FYLLD AV GUD

*Berättelse från en resa i Indien
av Astrid Setterwall-Ångström*

*Försök att lägga märke till allt som bereder er verklig glädje! Det för
er närmare Gud!*

Ananda Mayee Ma

I en Brahminfamilj i Bengalen föddes för något mer än sjuttio år sedan en flicka, som fick namnet Nirmala Devi. Föräldrarna var fromma människor, som levde efter de stränga regler som är brahminerna föreskrivet. Hennes barndom förflöt tillbakadraget i små lantliga byar. Redan tidigt visade hon särregna drag, som vittnade om ovanliga inre upplevelser. Allt var levande för henne och hon talade med träden och blommorna. Senare bodde hon i Dacca. Som sed är i Indien blev hon tidigt gift. Men hon levde aldrig ett vanligt liv som en gift kvinna. Hennes man, också av en brahminfamilj, var, sägs det, den förste, som förstod hennes säregna väsen. Han benämndes av många Pitaji, vilket betyder Fader. Han dog för några år sedan.

När en människa i Indien nått vissa andliga erfarenheter sprider sig detta, utan att man egentligen vet hur. Människor strömmar till. Så var det också i detta fall.

Bland dem som kom på besök till

Nirmala Devi började några att kalla henne Mataji. Mata är sanskritordet för Moder. Ji är ett tillägg av vördnad och kärlek. Det namn under vilket hon nu är känd är Ananda Mayee Ma, vilket betyder den som tagits i besittning av sällheten.

Modern är i Indien den högsta manifestationen av ett personligt gudsbegrepp. Det finns ingen kärlek så öm, så vakande, så uthållig, så alltförlåtande som moderskärleken. Den som nämner Gud sin Moder har en fast tillflyktsort i livets skiften. Så tänker hinduerna. De dyrkar företrädesvis det högsta som Modern. Vid Hennes fötter sjunger de sina mest gripande lovsånger. De ser Henne mer eller mindre uppenbar i varje kvinna. Tilltalsordet för en kvinna är därför ofta Ma.

Några gudssökare samlades kring Ananda Mayee Ma och bildade en ashrama — en tillflyktsort — i Benares. Andra gjorde sammaledes på andra ställen. Modern färdas mellan dessa ashrama eller också drar hon på pilgrimsfärd till vallfartsor-

ter åtföljd av dem som sökt sig till henne. Överallt blir hon bemött med den största ära, överallt hälsas hon som den förkroppsligade Universella Modern. Ingen vet, när hon kommer eller när hon far. Hon följer därvidlag sin inre vägledning.

Sent en kväll tog jag en taxi från hotellet i Benares. Jag skulle få vara med vid en Kirtan — en religiös musikafton — i Ananda Mayee Mas ashrama. Chauffören lät bilen stanna på huvudgatan, ty de gränder, i vilka han skulle följa mig, var så smala och slingrande, att ingen bil kunde färdas där. Där rådde halvdunkel.

Utåt mot gränderna väntar butiker med små lampor, mot vilkas sken mörka lemmar skymtar som silhuetter. Gränderna är så trånga, att de vi möter måste stiga åt sidan och låta oss gå förbi. Chauffören frågar om vägen och behagliga, vänliga röster svarar honom och armar, som höjs ur veckrika schalar, pekar riktningen. Jag känner det på denna vandring, som om jag kom allt längre

bort från vardagslivets tids- och rumsbestämningar. Slutligen kommer vi till ett ganska stort hus, där vi går in på gården. I den knappa belysningen ser jag inte mycket av den. En västerländsk dam kommer emot mig. Hon bär sari, vilket de flesta, som bor här, finner praktiskt. Jag ställer av mig skorna och vi stiger upp för en trappa till en loggia, som vidgar ut sig till en veranda inklädd med väv. Innanför denna veranda är en liten helgedom bakom en gallergrind med stora porträtt av Ananda Mayee Ma. Den är stängd nu och på en vit kudde framför den sitter hon själv på korslagda ben helt klädd i vitt.

I den dunkla belysningen ser jag, att hon har ett fint ansikte med mejslade drag. Hennes stora bruna ögon är djupt uttrycksfulla. Det är som vore det ett lycksaligt leende inne i dem. Från henne strålar en lugn frihet, som bara den kan äga, som inte har några önsksningar. En vän, som känt henne sedan ungdomen, berättar, att hon förr brukade försättas i långa tillstånd av samadhi. De kunde komma över henne närsomhelst, under det att hon sysslade med sitt hem. Därför kunde hon inte lämnas ensam. En gång varade ett sådant tillstånd av samadhi under tjuguen dagar. Hon var då helt och hållet omedveten om sin kropp, som måste skötas och hållas vid liv av andra. Numera lever hon ständigt i ett tillstånd av sällhet och synes samtidigt vara medveten om världen. Jag hör henne skämta med sina närmaste. Och jag ser henne intresserat böja sig fram och betrakta ett par stora insekters parningslek på golvet. Hela tiden vilar detta obeskrivbara leende över hennes drag.

Nu sänker sig tystnaden. Kirtan börjar. Rummet har så småningom fyllts av människor. Några flickor sitter i en grupp. En av dem spelar på ett harmonium och leder sången. Först var det bara hon och en äldre man, som satt längre bort, som sjöng tillsammans, men sedan föll de andra in. Flickan spelar och sjunger med slutna ögon med stark inlevelse: "Tala om Modern, sjung om Modern, upprepa Moderns namn." Varje vers har som omkväde i olika tongångar Ma, Ma, Ma — många, många gånger. Flera små barn är med. Framför mig sitter en liten spädlemmad gosse, som med full hals stämmer in i omkvädet. Han sjunger med hela sin varelse och den lilla kroppen markerar rytmen med vaggande rörelser.

Under kvällens lopp viks då och då ett skynke åt sidan. Människor kommer in från mörkret utanför och lägger guirlander av vita jasminer och gula tagetis på Ananda Mayee Mas knän och vid hennes fötter. De böjer sig med pannorna mot golvet, som inför Moderns bilder i templet. Hon säger ingenting — bara ler sitt leende, som innesluter allt och alla.

Sången fortsätter. Modern har suttit med slutna ögon. Nu öppnar hon dem och riktar sin blick lugnt och stilla mot var och en, som sitter här. Hon ger därvid till alla något av sin renhet och får lågan av universellt liv, som finns i alla, att brinna klarare. Många gudsmänniskor ger mest i tystnaden. Man säger, att Brahman är det enda som är obesmittat, därför att det inte kan förklaras med ord. Men den som upplever Brahman kan i tystnaden göra andra delaktiga därav. Det finns lärare, som bara undervisar i tystnad. Det finns andra, som kanske är tysta i tjugu eller trettio år för att sedan delge sin visdom med ord. Man har sagt mig, att Modern inte talar mycket.

Efter en stund upphör den allmänna sången. En ung man med starkt lysande blick spelar på ett stränginstrument och sjunger ensam. Han sitter mitt framför Modern och riktar hela tiden sin sång till henne. Och hon ser på honom. Blommorna vid hennes fötter blir allt fler. Det måste ha varit något lustigt i det han sjöng till sist, ty alla, även Modern, skrattar.

Nu nickar hon till flickorna och nu vidtar sanskrithymnerna till harmoniumackompanjemang igen. Och rummet fylls på nytt av lovsånger till den som hjälper i all nöd, den gudomliga Modern, som möter oss i alla livsformer, som skapar och uppehåller. Hon bryter också ned men famnar oss samtidigt i barmhärtighetens armar. Ur hennes famn stiger vi ut i jordelivet, i Hennes kärlek lever vi, till hennes hjärta vänder vi åter. Den första mantra vi lär är Ma. I de flesta fall är det också den sista vi yttrar. Dessa flytande sånger, som sjungs med hän- givenhet utan gräns, skapar en alldeles särskild stämning. Jag sitter så trångt på golvet som en människa kan sitta mellan andra människor. Men här gör det mig ingenting att beröras så tätt av andra. Livet utanför tycks så avlägset och denna starka samhörighetskänsla med allt och alla genom Modern är det verkliga.

Ananda Mayee Ma reser sig efter en kort stund och går nedför en trappa ut på en terrass. Ganges flyter bred, mäktig och djupblå där nedanför. Ingen bryter tystnaden med ord. Modern ser stilla ut över floden. Hennes ansikte har ett uttryck av ömhet. Hela hennes person inger trygghet och värme. Hennes humor glittrar fram ibland. Det finns ingen överdriven känslomhet hos henne. Hon är som hon är — fullkomligt naturlig, laddad av liv.

Den svala aftonvinden sveper om mig, när jag står inför den välsignelserika Moderns lysande ansikte. Man frågar mig, om jag ikväll vill ha en intervju med henne — med tolk. Nej, det är inte fråga om ord ikväll. Bara en sak! Jag ber om hennes välsignelse. Hon vänder ett strålande ansikte mot mig, som både är gammalt och inte gammalt och höjer välsignande sin hand.

Jag reste bort från Benares på mer än en vecka. När jag kom tillbaka, var Modern ännu där, hon, som aldrig brukar stanna länge på en plats. Det låg ett meddelande på mitt rum att ville jag träffa henne ännu en gång, skulle jag genast komma till hennes ashrama, ty hon tänkte resa på eftermiddagen samma dag.

Terrassen badade i solljus, människor kom och gick på gården eller satt där i stilla begrundan. En man tecknade åt mig: kom nu! Jag följde honom in i ett rum, där Ananda Mayee Ma satt på en säng som alltid klädd i vitt, omgiven av några unga flickor. Jag hälsade henne med pannan mot golvet. Hennes ögon mötte mina och vi log mot varandra. Detta ansikte var lugnt, stilla, lyckligt. Men vårt ord lycka kan inte beskriva, vad det uttryckte. Det tycktes mig, som om hennes blick såg inåt — igenom det yttre som andras ögon ser. Det är svårt att tala om det man upplever i en gudsmänniskas närvaro. Ord förminskar sådana upplevelser, som inte har språket som uttrycksmedel. Hon ler mot mig: "Du själv är Modern! Så är det!" (Jag får sedan höra att hon ser sig själv som allas barn och talar till vuxna som till sin far eller mor.) Hon försöker till och med säga det på engelska. Vi skrattar, flickorna i rummet skrattar. Och allt är enkelt och glatt. Hon rör vid min panna och mina händer och tar en krans av gula tagetis och hänger om min hals.

Hon börjar tala och hennes klara flickaktiga röst låter nästan som ett

fågelkvitter, när hon blir ivrig: "Genom ren koncentrerad tanke är allt möjligt. Men varje minsta grad av själviskhet hindrar en människas andliga växt. Den som söker sig till det andliga livet måste gå igenom en omställningsprocedur och ändra sin värdesättning. Ty orsaken till våra bekymmer är, att vi klamrar oss fast vid former och tror, att de är det verkliga. Detta måste vi förstå: **Verklig glädje finns bara i andligt liv.** Vägen till denna glädje går genom förståelse och kunskap om vad universum verkligen är. Därför måste vi inrikta oss så, att vi ser hela världen gudomlig. Så står det i Isa Upanishad: 'Allt som rör sig i världen måste täckas av Herren.' Vår gamla vanliga värld skall försvinna. Och vi skall se världen sådan den är, d. v. s. se Gud i allt, se hur det gudomliga bryter sig igenom tingens former och namn. Det finns ingenstans, där Gud inte är. Det enda vi behöver göra är att öppna våra ögon och se Honom i det goda, i det onda, i lycka, i olycka, i glädje och sorg och i död. Man kan ersätta ordet Gud med Liv. Att vara medveten om detta, 'att allt Liv är Ett', ger en sällhet, som inte förändras. Om någon känner sig olycklig och otillfredsställd beror det på okunnighet om detta, på att man sitter fast i uppfattningen om tillvarons mångfald och särskilnad mellan olika individer och olika ting. — Allt, allt är bara variationer av Den Ende, som är mittpunkten, som är Enheten."

"Modern har berört dig", säger min indiska vän, när jag berättar om mitt besök hos Ananda Mayee Ma. Det är betydelsefullt enligt indiskt sätt att se. Och ett är visst. Man glömmer inte Ananda Mayee Ma. Hon väcker ens medvetande.

*

Vem är Ananda Mayee Ma? Den frågan ställde jag till en av hennes lärjungar, när jag senare satt på verandan utanför hennes rum. Vem är Ananda Mayee Ma? — "Så vitt vi vet, har hon aldrig haft någon lärare. Hon har heller inte studerat skrifterna. Somliga säger, att hon kommit med gudomligt ljus till världen i denna tid för att väcka upp människorna."

Jag riktar min fråga till en amerikanska, som levat i hennes närhet och får till svar: "Hennes liv är ända från födelsen mycket säreget. Hon är ingen vanlig människa, som utvecklas så småningom, utan ett gudomligt väsen, som för en tid stigit ned till jorden. Hon är en drop-

pe av den gudomliga glädjen. När vi frågar henne själv, vem hon är, svarar hon: "Sådan som ni ser mig, sådan är jag för er!"

En indier ger svaret på samma fråga: "Hon är skicklig i allt hemarbete, i att laga mat, i att spinna och väva. Allt vad hon sysslar med, utför hon väl. Hon låter sig inte ledas in i diskussioner. Hon ger inte undervisning till någon, men hon svarar uttömmande på allas frågor. Man får av henne så mycket som man själv är i stånd att ta emot. Kärlek till alla levande varelser strålar ut från henne. Ibland är hennes kropp så lysande, att hon drar sig undan, så att ingen skall se henne i det tillståndet. Genom hennes naturliga vilja till allas väl, blir många människor omärkligt ledda in i hennes vidgade andliga liv."

Ananda Mayee Ma talar aldrig offentligt men hon svarar på enskilda människors frågor:

Att nå in till Sanningen är lätt för den som är helt inriktad på att söka den och som under alla förhållanden förblir fast i sin koncentration. Det betyder ingenting vilken väg den sökande har valt.

*

Så länge man inte funnit Gud har sorgen ingen bot. Om man vill uppleva Gud måste man upprepa Hans Namn, meditera på Honom, dyrka Honom, sjunga Hans lov — det finns ingen annan väg till människans högsta välbefinnande. Att vara tillsammans med heliga människor, med andra som söker Sanningen, med religiöst sinnade grupper och att fördjupa sig i de heliga skrifterna är också en hjälp på vägen. Denna kropp*) betonar alltid en sak: sinnenas tillfredsställande är ett gift som så småningom överantvarar en människa åt döden.

Forts på sid 22

SPIRITUALISMEN

En vidskepelse,
en antikristen rörelse
eller en tro för moderna människor?

LEO TORGNY

När en gammal dagspressjournalist och chefredaktör ansluter sig till spiritualismen och när han inte gör någon hemlighet av detta, ens i det egna bladet, då höjer väl "Svensson" litet förvånat på ögonbrynen och undrar kanske — beroende på vem han själv är — vad som nu flugit i den gode mannen. När sedan den pensionerade redaktören (för Skaraborgs Läns Tidning) åtar sig redaktörskapet för spiritualisternas egen tidskrift och ägnar sig åt den med all iver ("Utan Gräns" 1967—1970; numer som medarbetare) då förstår man att det finns en stark övertygelse bakom.

Leo Torgny, Skara:

— När jag nu uppe i pensionsåldern har möjlighet att summera mina minnen från livsvandringen, framstår det helt klart att det finns ett bestämt mönster i mitt liv — en oavbruten utvecklingslinje från pojåkårens varsel, begynnande dragning åt och spekulerande i det religiösa, lust att sitta med jämnåriga och äldre och "lösa världsgåtor", intuitionsbetonade svar på frågor — fram till begynnande spiritualistiska "fenomen" som förutvetande, budskap i form av symboler, ord eller ansikten för min inre syn, alltså påtagliga uttryck för en viss synskhet eller medialitet.

Spontana upplevelser av spiritualistisk art i förening med känsla av kontakt med ljusa, goda krafter på det andliga planet har väckt mig till ett sökande, till mediterande över orsak och verkan, orientering, vägfinnande, impulser till litteraturstudier, till en vandring vidare från seansupplevelser och egna översinnliga erfarenheter till bestämda slutsatser om den verkliga verkligheten som dessa upplevelser är uttryck för.

Det väsentliga synes mig här vara förmörmelsen av kontakt med intelligenserna och de andliga ledarna på den andra sidan, bland annat en förtroendefull och ständig kon-

Leo Torgny

takt med den egna skyddsanden. Det är alltså fråga om en upplevelse av ledning från den andliga världen, som ger inre ro och lugn — men ibland en inspirerande oro, som kan hindra en från att företa sig något dumt eller oöverlagt.

I umgänget med den andliga verkligheten har bönen, den kristna bönen, en omistlig uppgift. Ty som kristen känner jag mig, samtidigt som jag är spiritualist.

Avgörande för min spiritualistiska tro har varit både egna översinnliga erfarenheter, seansupplevelser (med minskande betydelse, dock, ty information kan komma direkt) och litteraturstudium. Det finns ju en mycket rik spiritualistisk och parapsykologisk litteratur: jag vill särskilt nämna Nils-Olof Jacobsons "Liv efter döden?" och dr. Ian Stevensons redogörelser för sin reinkarnationsforskning.

Det är min tro att vi genom inkarnationernas rad, och däremellan uppehållen i andevärlden, skall utvecklas och nå allt högre plan av andlig klarhet. Vi bör i vårt eget och i helhetens intresse leva vårt jordeliv på sådant sätt att det är värdigt vår stora uppgift i kosmos.

MONICA NORDIN

— Vad spiritualismen betyder för mig? Ja, jag skulle vilja säga mod, ansvar för tankar, ord och handlingar, tillförsikt och förtröstan genom att den leder mig till kunskap om kosmiska lagar. Spiritualismen har gjort mig tacksam för mitt öde och gett mig vördnad för livet. Jag har fått logiska förklaringar till det jag varit med om och som ingen människa har kunnat ge mig. Kontakten med den "andra sidan", som vi får erfara på seanser, blir till en jämviktsfaktor i livet, som jag sökt. På seanser har jag också fått uppleva "deras" förmåga att lyssna, vilket varit mycket betydelsefullt för mig. Oförmåga att lyssna uppfattar jag som en väsentlig brist hos människorna. Att kunna lyssna, sätta sig in i andras tankar och leva med i deras liv är nyckeln till medmänsklig förståelse.

Monica Nordin, 26, är kassör i spiritualistiska ungdomsförbundet. I c:a fem års tid arbetade hon "från och till" i Harry Bloms örtabod på Luntmakargatan i Stockholm: en mycket "levande" människa, kamratlig, positiv. Hon har också jobbat med missanpassade ungdomar (Skå-Edeby) mentalsjuka (i Tyskland) samt kroppsligt sjuka och äldre, vårdbehövande människor.

Intervjuaren märker under samtalen att Monica upplevt åtskilligt i sitt unga liv och inte bara dansat på rosor. Nu vill hon hjälpa andra.

— Det har rasat ihop tillräckligt för mig själv, säger hon. Nu finns ingenting mer som kan ryckas undan för mig. — Det är i vår tid gott om människor med förlorade illusioner och brustna förhoppningar, vilka behöver andlig vägledning, stöd, uppmuntran och sympati. Inte minst kan detta gälla dem som gått igenom sjukdomar med fysiska och psykiska kval och vilkas livssyn som följd därav brutit samman.

Men grunden för att kunna vägleda andra måste vara att man fixat sig själv. Och spiritualismens idé-

värld utgör för mig en livsgrund som ger ro och inspiration och är en utgångspunkt för min egen utveckling.

Jag känner också starkt den ledning, den hjälp, jag har från osynliga systrar och bröder. När jag är rådvill eller känner mig missmodig, erfar jag närvaron av dem som försöker nå fram till mig — och då gäller det att inte själv vara negativ och mörk, för då har jag ingen chans att få hjälp med det som jag inte klarar av själv. Jag måste vara hörsam och lyda de goda impulserna som kommer till mig. Och det spelar ingen roll för mig om det verkligen är "dom" eller jag själv som ger impulserna, men jag måste vara lydig om jag skall kunna hålla mig där det är ljust och inte dras ner till ett lågt plan — jag vill sträva uppåt hela tiden och inte bara "flyta omkring".

Monica Nordin

EVA LEJMAN

Fil. mag. Eva Lejman har i flera år varit resetalare hos spiritualisterna. Hon är också veniat i Svenska kyrkan — förrättar högmässor etc. då och då — och hon har talat inom flera samfund, såsom hos liberalkatolikerna, metodisterna, Frälsningsarmén för att nämna några.

— Jag växte upp med en kristen tro, genomlevde som andra perioder av tvivel men kom "helskinnad" ur dem. Men så läste jag religionshistoria för att komplettera min examen, och under denna kompakta kurs i hedendom fick jag uppleva hur min barnatro störtade samman. Jag blev golvad direkt. Ingenting "stämde" längre. Då, när allt var som svartast, ingrep Gud — som jag

— Hur upplever du en spiritualistisk seans?

— En seans innebär för mig mest en andakt, en rekreation, som jag har behov av, en andlig inspiration, då man liksom står med en fot på jorden och en i himlen: jag upplever en kontakt med den andliga dimensionen som genomtränger materiens värld.

Monica säger att hon varit "bångstyrig" i sitt liv, velat pröva på mycket men fått motta hårda törnar av livet. — Vad vill hon nu göra med sitt liv?

Hon söker efter de rätta orden och letar sig fram till en formulerings.

— Ja, det är väl att försöka bli så tjänlig och duglig som möjligt för en högre, allsmäktig skapare: att försöka fixa sig själv. Jag upplever mig själv som en del av en större helhet — jag hör ihop med alla de andra. Jag kan inte dra mig undan min plats i gemenskapen. Likaväl som jag sitter här nu, så kommer jag troligen att finnas till i morgon också, och jag måste göra något vetligt och nyttigt av detta. Jag känner att all den kunskap jag kan få är ett intet om jag inte kan använda den för min utveckling, för att göra något av mitt eget väsen.

Jag vill syssla med andlig vägledning av något slag — gärna för ungdomar. I Bloms butik fick jag ju ständigt tala med sökande människor — och i det spiritualistiska Sällskapet Sanningssökarna tar jag emot, skriver in och talar med nya medlemmar. — Arbete och livssyn bör ju vara sånt som flyter i varandra, så att inte arbetet blir något som är skilt från ens personlighet. . .

ser det — och ledde mig in i en ny sorts litteratur. Han lät mig börja med Martensen-Larsens trilogi "Om döden och de döda". Sen manade han mig att skaffa "Det gamla evangeliet med nya skrivtecken" — och därefter blev det att ta kontakt med författaren, kyrkoherde Johannes Uddin. Med honom brevväxlade jag i många år, och kontakten med honom samt med ett mycket fint kvinnligt medium, som han sammanförde mig med, innebar för mig en nytändning för min kristna tro, som då hade havererat på det ömkligaste.

Jag fick vara med om "de andliga högtiderna" — seanserna — då jag på ett suveränt övertygande sätt fick kontakter med den andliga

världen. Och jag läste mer litteratur. Särskilt den svensk-amerikanske läkaren Ch. Wicklands "Thirty Years Among the Dead" gjorde starkt intryck.

— Finns det bevis för personlighetens överlevnad av döden?

— Såvitt jag kan bedöma: ja! Men kanske är det inte bevis i strikt vetenskaplig mening. Jag tror nämligen inte att man med vanliga, ortodoxa metoder kan bevisa vilka förhållanden som råder på ett annat existensplan, där andra lagar gäller än hos oss.

Ett bevis så tydligt som vi nog kan få det f. n. fick vi i vår förening "Tro och Vetande" i Malmö för en tid sedan. En dam, god vän till mig, fick under en klärvoajansseans en glad och pigg hälsning från, vill jag minnas, sin avlidne man och dennes syster. De uppgav att de följt hennes förehavanden tidigare under eftermiddagen, och de frågade skämtsamt vad hon hade gjort i köket. Hon sa sanningsenligt att hon hade lagt en kopp te åt sig, innan hon gick till föreningen. De sa att det var rätt men skrattade och frågade vad hon gjorde sedan. Jo, hon hade som vanligt sköljt ur tesilen och den lilla koppen. De frågade: minns du hur du ställde ifrån dig dem? Hon svarade: jag stälpte dem upp och ner som vanligt för att torka dem. De (under skratt): ja, det gjorde du — men nu har vi velat skämta litet med dig för att visa dig att vi verkligen var med dig i köket — därför har vi tagit och vänt både silen och koppen rätt igen! Titta ska du få se, när du kommer hem!

Det var en helt förtjusande, intim och glad stämning av uppsluppenhet över det hela. När min goda vän kom hem rusade hon givetvis direkt till köket — och där stod sil och kopp rättvända! (Jag kan genast räkna ut att de parapsykologiska forskarna inom SPR skulle säga att hon naturligtvis från början ställt sakerna rättvända men glömt bort det. "None are so blind" etc.)

Spiritualismens idéinnehåll finner — helt eller delvis — stöd hos åtskilliga parapsykologiska forskare. Man kan nämna gamla "klassiker" som Myers med sin "Human Personality and Its Survival of Bodily Death", Sir Oliver Lodge, Sir William Crookes m. fl. samt från senare tid bl. a. dr. Gerda Walter i München, framlidne dr. Frances Banks och dr. Martin Israel samt åtskilliga kristna forskare inom det engelska sällskapet Churches' Fellowship for Psychical and Spiritual Studies.

— Du räknar dig själv som både kristen och spiritualist...

— Ja! Tack vare den undervisning från "andra sidan" som jag fått, har jag förts allt djupare in i det sakramentala i kristendomen. Det har t. ex. talats om nödvändigheten att så ofta som möjligt söka sig till Herrens Heliga Nattvard som en styrkekälla. Genom spiritualismen leddes jag tillbaka in i kyrkan igen men nu på ett djupare och aktivare sätt. Genom mina spiritualistiska erfarenheter öppnades mycket för mig, t. ex. om bibelläsningen (om olika tolkningsnivåer etc.) och bönen. Jag kände hur jag liksom började växa andligen, och jag blev medveten om att jag måste vara fri, ekumen och inte låsa in mig i trånga fallor — Kristusanden verkar ju överallt... Och jag vill inget hellre än leva så nära Kristus som möjligt och samarbeta med "andra sidan", att helt barnsligt under vardagen "få hålla Jesus i handen"...

— Vad säger du om en del pingstvänners kritik av spiritualismen? De påstår ju att ni kommer i kontakt med onda andar.

— Vi människor begär ofta felet att yttra oss kategoriskt om saker som vi saknar riktig erfarenhet av. Detta kan också gälla spiritualisters omdömen om pingstvännerna! Själv har jag sedan åtta somrar tillbaka med glädje deltagit i en liten bönegrupp av pingstvännar på landet,

MONA GUSTAFSSON

Fru Mona Werner Gustafsson, 35, i Malmö är spiritualist med den övertygelse som det självupplevda ger. Hon ser de döda mycket tydligt på ett klärvoajant sätt. Ja, ibland kan hon rentav ta fel och tro att det är i köttet ännu levande personer hon ser — och stiga åt sidan för att inte knuffa till dem!

Besök i andevärlden är något ganska vanligt för Mona Gustafsson. Men hon söker inte kontakt med "andra sidan", endast underlättar den genom att nollställa sig, bli lugn, gå ner i varv.

— Hur det går till att komma över i andevärlden? Det är svårt att beskriva. Men när man med sin astralkropp lämnar den materiella kroppen, känner man det som om man lyfts. Och man märker att man inte behöver gå — man bara glider fram liksom, tar sig fram med tanken: man tänker att nu skall jag till den och den platsen, och då kommer man dit.

och jag är djupt gripen av deras fina andlighet, som har mycket att ge. De förstår vad bönen förmår. De är inga ytliga hallelujaropare utan människor som jag tycker har hunnit långt. Det är märkligt att för mig som spiritualist uppleva tungotalet med alla budskapen som ju är regelrätta transtal, mycket korta, på hög andlig nivå. De gör i mycket samma erfarenheter som vi men misstror spiritualisternas transtal m. m. som de okunnigt och generellt karakteriserar som "djävulens bländverk".

Visst kan man komma i kontakt med "onda andar" (oupplysta sådana) vid seanser. Men det gör vi ju i det dagliga livet också! Allt beror på var man själv står, var man har sin andliga förankring. Helt allmänt skulle man kunna säga: "Som man ropar i skogen, får man svar!" Kristus är mitt skydd och min garanti. Men man måste — som Paulus säger — pröva andarna!

Spiritualismen är ingenting entydigt, lika litet som Svenska kyrkan. Den rymmer en mångfald schatteringar och nivåer, beroende på var vi själva står och vad vi söker. Jag skulle kunna säga att spiritualismen är vad vi gör den till. Den kan göra livet meningsfullt och rikt — i sann mening spiritualisera det — färgsätta, levandegöra och skapa rätt balans mellan det andliga och det materiella.

Under dessa utflykter finns den fysiska kroppen kvar på sin normala plats. Man kan vända sig om, titta på den och tänker då kanske: jaha, där ligger du, ser du ut så nu...

I andevärlden har jag främst upplevt sjukhusen, som är gjorda som kopior av jordiska sjukhus. De är till för dem som går över plötsligt, t. ex. genom olyckshändelse, för att de skall tro att de kommit in på ett sjukhus, så att de inte får en chock. Jag har också sett sjöar, ängar, skogar och tempelliknande byggnader. Materialet i alla byggnader verkar mycket "luftigt" men samtidigt oerhört hållbart. Man får känslan att det är något som aldrig kan raseras.

Vad som händer omedelbart efter döden? Ja, de som inte kommer till sjukhus, förs kanske till en sådan omgivning som de älskat under jordelivet, t. ex. stranden av en sjö. Detta sker för att mildra övergången. De får också träffa de sina, vilka leder dem vidare in i andevärlden.

Mona Gustafsson

den. Och de får se tillbaka på sitt jordeliv och märker då vad som brustit med det. I andevärlden blir värderingarna helt annorlunda än på jorden; rikedom och social framgång betyder ingenting. Varje människa har gått ner i de jordiska förhållandena för att kunna utvecklas ytterligare, och efter en tid i andevärlden finner en människa att hon åter måste ta steget ner i köttet för att göra nya erfarenheter på sin utvecklingsväg. Det är ens egen vilja, ens eget uppåtsträvande mot renhet, som orsakar återfödelsen. Vi måste stöpas i olika köttsliga inkarnationer för att kunna danas till bättre personligheter. På jorden upplever vi ett helt annat motstånd än i andevärlden, och det är hur vi klarar det motståndet, hur vi formar vårt jordiska öde, som danar oss.

På "andra sidan" verkar alla lyckliga. Men ingen förändras till karaktären enbart genom övergången till andevärlden. Han måste undervisas, uppfostras. Vårt jordeliv är vår prövning som vi måste gå igenom för att fullkomnas.

Liksom andra spiritualistiska medier säger Mona Gustafsson att varje människa har en ledare på andra sidan, som följer henne från vaggan till graven, stöder hennes andliga utveckling och griper in när fara hotar ("skyddsängeln"). Men det är bara medialt begåvade personer som förnimmar sin ledare.

Mona Gustafsson berättar mera om sina märkliga upplevelser. En gång på en kyrkogård såg hon en

Forts på sid 9

SEANS PÅ KARLAVÄGEN

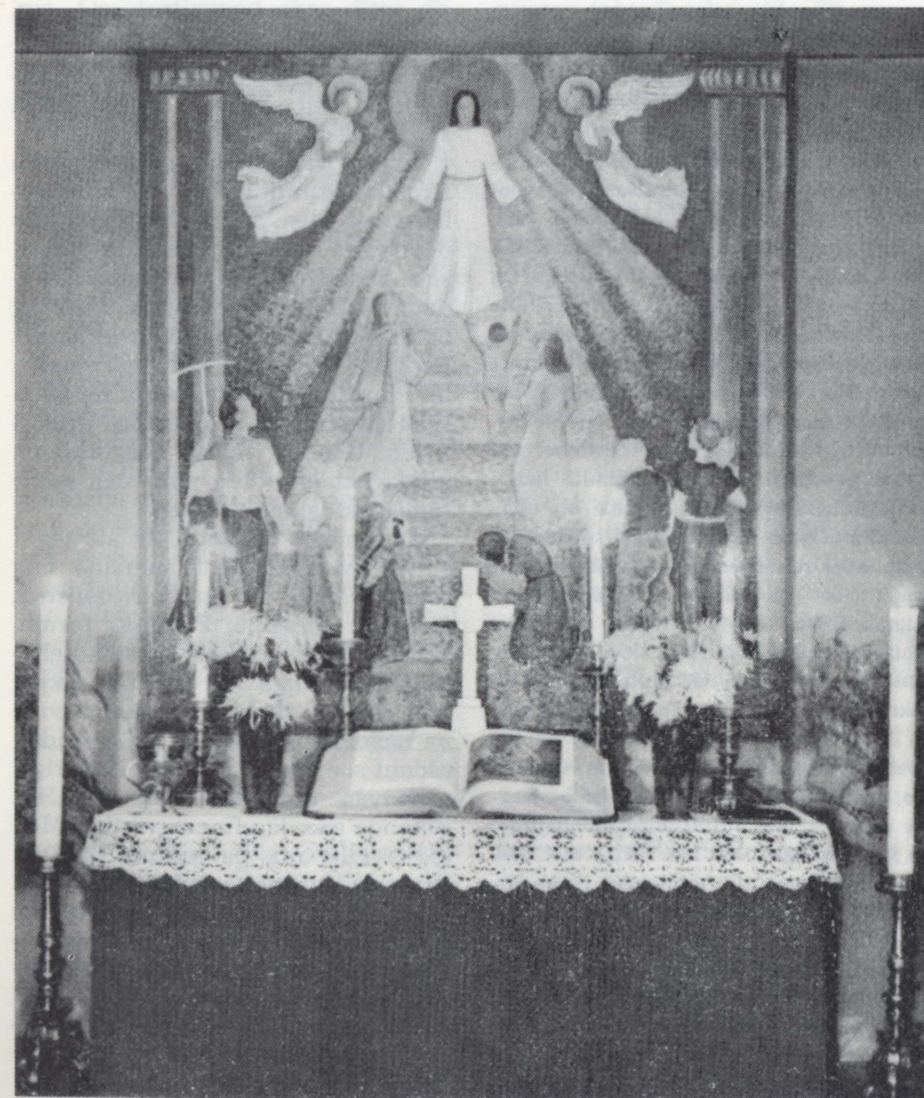
Lokalen i källarplanet bär prägeln av kristet gudstjänstrum: där finns altare med uppslagen bibel samt altartavla med Jesus i centrum; utefter väggarna bl. a. ett krucifix, en Jesusstatyett och en Jesustavla.

Sammankomsten börjar med sångur "Spiritualistisk sångbok" och läsande av "Fader vår". Sedan går det kvinnliga mediet framme vid altaret i trans. Först talar genom henne "ledaren" Abdula, därefter "kontrollen" Mikael och så ett nyligen avlidet medium, Carin, samt slutligen en bortgången, som förklarar sig ha varit en tvivlare på jorden men som nu, efter "övergången", är en troende. Efter transtalen, som är något av predikningar och vittnesbörd med skilda synpunkter på livet och livets mening, bryts tran-

sen och mediet sätter sig en stund, innan hon går ut i lokalen och via klärvoajans och kläraudiens ger hälsningar från "andra sidan".

Det är inga märkvärdiga budskap som mediet förmedlar — men allt tycks stämma. De bortgångna erinrar om enstaka händelser och förhållanden som är välbekanta för den seansdeltagande anförväntan.

Konversationen mellan medium och seanssittare kan låta ungefär så här (något förkortad): "Har ni erfar på andra sidan?" — "Ja." — "Var han mycket gladlynt?" — "Oh, ja — mycket!" — "Brukade han sjunga?" — "Ja, han var sångare." — "Ja, jag hör det. Han sjunger nu också — med kraftfull stämma. Han är här nu." — "Ja, han är välkommen!" — "Han hälsar till er och en

Altaret, Stockholms Spiritualistiska Förening, Karlavägen 52, Stockholm.

broder. Jag hör 'broder'. Kan ni placera det?" — "Jaa." — "Han hälsar!" — "Ja. Tack!"

Till Sökarens red. säger mediet: "Ni är inte ensam. Det står en ljus gestalt bakom er. Vet ni om det?" — "Nej." — "Ni har inte någon syster som gått över?" — "Nej." — "Men ni är inte ensam. Det är någon som följer er. Ni kommer att få visshet om det så småningom."

Men i de flesta fall är det döda anhöriga som hör av sig. Det tycks, alltså, ha gått bud i andevärlden att det är seans på Karlavägen... Ty det förefaller som om nästan alla de församlade har någon avlidet nära anhörig som infunnit sig för att få igenom en enkel hälsning. Men de döda beskriver inte sina förhållanden på "andra sidan" — de säger endast att de har det bra.

Skeptiker påstår ibland att medier är skickliga gissare, att de med olika frågor lockar fram uppgifter från seansdeltagare. Men jag har inte på någon seans eller vid något möte med en sensitiv fått belägg för den teorin. Mediet på denna seans den 21 februari är uppenbart ärligt och berättar vad hon förnimmar. Kanske är det subjektiva intryck som bubblar upp ur det undermedvetnas djup — men det är inget falskt spel.

Att på detta sätt "se i det fördolda" och att "frammana andar" är ett uråldrigt fenomen. Det nämns t. ex. i bibeln, där någon av de förment gudainspirerade skribenterna varnar för det. I forntidens nordiska kultur fanns völvor. J. Peterzén berättar i "Magi" (sid. 97): "Liksom mediet i dag försatte sig sejdaren i ett transartat tillstånd. Detta skedde genom sång och vissa rituella handlingar. Sejdaren, völvan, kunde nå olika tillstånd av trans. Hon kunde försjunka i en tung dvala, då själen flackade vida omkring, hon kunde besättas av andar, som talade genom henne (så främst i den besläktade schamanismen) och hon kunde vara vakenseende..."

Men en spiritualistisk seans är inte något hedniskt. I anda och atmosfär finns ingenting som skiljer den från en kristen gudstjänst. Fast här ges glädjande och tröstande budskap från de bortgångna. En skillnad mellan spiritualism och vissa former av kristen tro är en del dogmer, som är omhuldade av några kristna samfund, t. ex. tron att Jesus genom sin offerdöd på korset försonade Gud med sin skapelse

Forts på sid 9

BIRGIT LANGE

OM SPIRITUALISMEN

Vill vi klargöra vår inställning i en viss fråga, räcker det inte med att vi själva vet vad vi talar om. Vi måste också kunna klart definiera detta; annars riskerar vi att bli missförstådda.

Den bästa definition av spiritualismen som jag funnit härrör från professor C. D. Broad's stora verk "Lectures on Psychical Research" och utgör en jämförelse mellan psykisk forskning och spiritualism.

C. D. Broad:

Även bland intelligenta personer med god allmänbildning föreligger en stark tendens att blanda ihop eller identifiera psykisk forskning med spiritualism. Eftersom detta är ett allvarligt misstag, vill jag här kort ange förhållandet mellan de båda.

Med ordet "spiritualist" menar jag en person som är fullt övertygad om alla de följande satserna:

1. Att det, sedan en persons kropp har dött, föreligger en fortlöpande ström av medveten erfarenhet, sammanhängande med den som fanns under kroppens livstid, på ungefär samma sätt som medvetandet då man vaknar på morgonen sammanhänger med det medvetande man hade innan man somnade föregående kväll.

2. Att personen efter kroppens död går in i ett liv som är en fortsättning av och har vissa likheter med hans liv på jorden. Personen har nu en ny kropp eller kvasi-kropp och lever i en ny, kvasi-materiell miljö, som i en del viktiga hänseenden skiljer sig från kroppen och miljön före döden.

3. Att de avlidna, åtminstone under någon tid, kan sätta sig i förbindelse med dem som ännu lever på jorden, och att de vid vissa tillfällen gör det, genom mediumistiska uttalanden, borddans, automatisk skrift etc.

4. Att, slutligen, dessa förmenta meddelanden till sin natur och sitt innehåll är sådana, att de utgör tillräcklig garanti för sanningen av de tre första satserna samt att de är en sund bas för mycken detaljerad kunskap om de fortlevandes existensvillkor och miljö.

Accepterande av dessa fyra satser är enligt min tanke det minimum som behövs för att det skall vara lämpligt att

kalla en människa "spiritualist". Men många spiritualister skulle gå längre än så och bygga speciella religiösa trosföreställningar och andaktsformer på de uppenbarelser de tror sig ha fått genom medier i transtillstånd.

Av ovanstående definition framgår klart att en spiritualist är en person som på goda eller dåliga, adekvata eller icke adekvata grunder har bestämt sig i en viss riktning beträffande en av de många sammanhängande frågor som den psykiska forskningen har att kritiskt undersöka, nämligen frågan om arten och innebörden av de fenomen, vilka tar formen av vad som tycks vara meddelanden från de döda.

Om någon från en icke-spiritualistisk utgångspunkt började fördjupa sig i psykisk forskning, skulle det tydligen kunna hända, att han som resultat av sina undersökningar fördes fram till att acceptera spiritualistiska slutsatser. Omvänt kunde det inträffa att en person, som okritiskt accepterade den spiritualistiska ståndpunkten, beslöt sig för att ge sig in på psykisk forskning. I så fall skulle han kunna komma att finna antingen att hans spiritualistiska övertygelser bekräftades eller att de underminerades. Men arbetade han hederligt med problemen och fäste han nödig uppmärksamhet vid alla de olika aspekterna, skulle han i varje fall nästan säkert komma att upptäcka att hans ursprungliga spiritualistiska trosföreställningar varit alldeles för enkla för att stämma med de mycket komplicerade och vid första påseendet motsägelsefulla fakta. Förblive han spiritualist, skulle han vid slutet av undersökningarna vara en sådan av annat slag än i början. Han skulle nämligen ha utbytt en okritiskt anammat tro mot en tro som han accepterat på vissa bestämda grunder och i full medvetenhet om de invändningar som kan riktas mot den.

För att komma till rätta med dessa invändningar skulle han nästan säkert ha tvingats modifiera detaljerna i sin ursprungliga tro, och denna skulle ha blivit vida mer invecklad och subtil.

Går vi till historiska fakta, så har några få övertygade spiritualister, t. ex. den numera avlidne Mr. Drayton Thomas, varit verksamma inom psykisk forskning. Och ett visst antal mycket framstående

psykiska forskare, t. ex. den numera avlidna Mrs. Sidgwick, har kommit fram till slutsatser som man rättvisligen kan beskriva som subtilt och kritiskt spiritualistiska. Men det är nog riktigt om man säger, att den vanliga hållningen hos spiritualister mot psykisk forskning i allmänhet och SPR (Society for Psychical Research) i synnerhet har varit och förblivit hånfullt fientlig.

Ovanstående är översatt av B. L. från C. D. Broad's redan klassiska arbete *Lectures on Psychical Research*, Routledge and Kegan Paul, London; The Humanities Press, New York, 1962, *Introduction* s. 6 f.

Får jag tillfoga några rader angående min egen inställning till spiritualismen?

Utgår vi, som jag gör, från Broad's definition, bör jag inte kallas spiritualist. Jag är nämligen inte övertygad om att de fyra satser, som Broad med all rätt anser fundamentala, också är sanna. Men jag har blivit fascinerad av hela ämnet psykisk forskning och har sedan mer än tjugo år efter bästa förmåga sökt sätta mig in i den stora litteraturen. Och jag måste nog erkänna att jag kommit bra nära den spiritualistiska ståndpunkten.

Ett tecken på detta är att jag i slutet av förra året anmälde mig som medlem av en spiritiskistisk förening i Malmö: *Psykiskt forum*. Avgörande var flera omständigheter: mitt livliga intresse för saken, min önskan att ha möjlighet bevittna något av fältarbetet på området, sådant som det f. n. pågår i Sverige, och även min önskan att stöda ett sökande som jag finner viktigt. Men jag skulle inte ha kunnat gå in i *Psykiskt forum*, om det inte sagts ifrån av ledningen att medlem inte behöver vara spiritualistiskt troende. Det räcker om man är en allvarlig sökare, beredd att visa takt och hänsyn inför sina medmänniskors tro. Dessa villkor passade mig utmärkt.

Får jag också tillägga följande. För min del finner jag det omöjligt

att förena spiritualistisk tro med den tro som hittills företrätts av de kristna kyrkorna. Låt oss avstå från att här dra in den utomordentligt svåra frågan om själva gudsbegreppet och hålla oss till föreställningarna angående vad som sker med människan efter döden. Mig veterligt har ingen av de större och mera kända kristna kyrkorna antagit läran om reinkarnationen. Det har funnits framstående individer inom kyrkorna som trott på reinkarnation. Men kyrkorna som sådana har byggt sina trosbekännelser på den föreställningen att människan efter ett enda jordeliv utan återvändo förs vidare till himmel eller helvete. (Den romerska kyrkan är mildare såtillvida som man där anammat föreställningen om den renande skärselden. Men reinkarnationstanken har avvisats.)

Tränger man något in i den "psykiska forskningen" och förs man åt det spiritualistiska hållet, så får man svårt att värja sig för tanken att reinkarnation kan förekomma. Om fortlevnad sker efter döden, så framstår det — på grundval av det studerade empiriska materialet — som troligt att åtminstone somliga levande personligheter förr eller senare återföds.

Allt detta är emellertid lindrigt sagt vanskliga frågor.

Allra sist skulle jag vilja nämna en varm — ja, jag vågar väl säga brinnande — förhoppning som blivit min. Spiritualismen tycks vara på stark frammarsch i Sverige för närvarande. Måtte vi här kunna undvika eller övervinna de av professor Broad omtalade tendenserna till "hånfull fientlighet" från de omedelbart trosvissa människorna mot de försiktiga sökarna, som kräver starka skäl för att tro. Jag har djup beundran för professor Broad. Men det är min mening att han i somliga hänseenden hade en alltför mörk syn på livet.

SEANS

Forts

samt tron på ett evigt osalighetstillstånd (helvete). Spiritualismen beskriver jordelivet som en skola och nästa liv som en fortsatt utveckling.

Efter seansen följde psalmsång och "Välsignelsen".

Plats: Karlavägen 52, Stockholm. Tidpunkt: måndagen den 21 februari 1972, 8—10 e.m. Närvarande: ett 70-tal personer.

Mediet berättar att hon inte är medveten om någonting under transen. Hennes eget jag är helt bortkopplat då.

— Jag känner när ledaren kommer. Det är som ett vitt fält som jag ser — och sedan ingenting mer... När de flyttat bort mig ur min kropp, kan de använda mina talorgan och kanske någon del av hjärnan. Under det transtalet pågår, är jag helt satt ur spel: jag har ingen möjlighet att blanda mig i det.

— Inträder alltid transen, när den skall göra det? Har det aldrig hänt upp sig?

— Nej, tack och lov. Men man blir bearbetad hela dagen före, så man är inställd på vad som skall ske. De är mycket starka på andra sidan, när de tar över ens kropp. Man har då ingenting att säga till om. När jag sedan kommer ut ur transen, kan jag knappt gå: det gör ont i knäna, och benen är stela och osäkra.

— Hur upplever Ni klärvoajansen, när Ni går runt och ger hälsningar från "andra sidan"?

— Då är det en annan ledare som arbetar med mig. Han talar inne i mitt medvetande. Jag tror att allt jag får, kommer genom honom. Jag befinner mig i ett slags halvtrans, då jag "ser" och "hör"... jag dras till någon i lokalen, och sen kommer alltsammans... jag kan inte förklara det... jag är bara ett instrument.

Litet skeptiskt frågar jag:

— Kan det inte vara illusioner alltsammans?

Mediet tycker inte om frågan.

— Illusioner? Vad skulle det vara för någonting? Det stämmer ju för det mesta, det som jag får från andra sidan — hur vill Ni förklara det? Man kan ju inte få illusioner att stämma på människorna som sitter där! Det är många som ringer upp mig och säger att det och det som de fått genom mig har stämt precis.

— Ni är alltså säkra på att det är fråga om kontakt med andevärlden?

— Javisst är jag det! Jag skulle inte ställa mig där och arbeta om det vore bluff alltsammans! Jag är en ärlig person. Om ett medium inte är ärligt, blir kraften borttagen.

— Men de parapsykologiska forskningarna är i allmänhet skeptiska eller avvisande till den spiritualistiska tolkningen, den s. k. andehypotesen...

— De begriper sig inte på det! De kan inte förklara hur ett medium arbetar.

LÄR KÄNNA TEOSOFISK SYN PÅ MÄNNISKAN OCH DAGENS VÄRLD:

N. Sri Ram:

En teosof ser på världen, 10:—.

A. Besant:

Tankekraft, inb. 12:—, häft. 10:—.

J. Ransom m. fl.:

Om meditation, 5:—.

J. I. Wedgewood:

Meditation för nybörjare, inb. 4:50, häft. 3:25. Hökan

N. Sri Ram m. fl.:

Reinkarnation och Karma, 3:50.

Besant-Leadbater:

Thoughtforms, 24:—.

Geoffrey A. Barborka:

The Christmas Story, 10:—.

N. Sri Ram:

Life's deeper aspects, 7:—.

L. J. Bendit:

Self Knowledge: a yoga for the west, 8:—.

V. Wallace Slater:

Raja Yoga, a practical course, 8:—.

Moms tillkommer.

Beställes mot postförskott från

BOKHANDELN STUDIO

Östermalmsg. 12, 114 26 Stockholm

MONA GUSTAFSSON Forts

gravsten och sa till sin man: "Titta så många djur det är runt omkring den där gravstenen!" Han såg inga djur, ty dessa tillhörde en annan värld. De gick fram till stenen och såg texten som fanns på dess bortre sida. Det stod något om att den döda hade arbetat för djurens väl...

Sin "synskhet" har fru Gustafsson fått i arv efter sin mor, mormor och mormorsmor. Den första "övernaturliga" upplevelse hon minns riktigt var när hennes morfar dog. De var ensamma i rummet. Plötsligt rosslade det till i bröstet på honom och han sjönk samman. Där efter reste han sig och gick ut ur sin egen kropp. Han gick ut i rummet, och mormor, som var "död", kom honom till mötes. De omfamnade varandra och såg lyckliga ut.

PROFESSOR IAN STEVENSON BREVINTERVJUAS

— Vilka framsteg har gjorts inom reinkarnationsforskningen, sedan Er bok, "Twenty Cases", utgavs?

— Sedan 1966 har många fler fall påträffats och undersökts så att det totala antalet i min samling nu närmar sig 1200. Inte alla dessa är av hög kvalitet, och alla har inte studerats så grundligt som vi önskar. Vi har dessutom fått upplysningar om ytterligare fall, som ännu väntar på att undersökas.

De nya fallen har egenskaper liknande dem som beskrivs i "Twenty Cases", och vi skall påbörja en stort upplagd jämförande undersökning av fall från olika kulturer över hela världen. En stor del av våra fakta kommer att sättas på datakort för att underlätta jämförelser av fall från skilda kulturer. För närvarande synes det som att fall från olika kulturer har vissa egenskaper gemensamma, men andra egenskaper skiljer sig från den ena kulturen till den andra.

Jag har flera nya böcker med studier av reinkarnationsfall under arbete och beräknar att den första av dem kommer att utges 1973.

— Har någon ny kritik av betydelse kommit fram beträffande de bästa fallen som antyder återfödelse?

— Nej, jag tycker inte det. Den mest betydelsefulla rationella kritiken av de bästa fallen går ut på att dessa uppkommer på grund av en kombination av utomsinnlig varseblivning (ESP) hos ett barn och ett motiv att hitta på en person, som barnet en gång var. Enligt denna teori tvingas "kompensationsfantasin" in i en bestämd form av minnen från ett föregående liv i sådana kulturer som är gynnsamma för tron på återfödelse. De som lägger fram denna teori har vanligen inge-

enting att säga om varför ett barn med så mycket ESP i en viss situation, d.v.s. minnena av det föregående livet, inte visar mer ESP i andra situationer. Mycket få av dessa barn ger prov på någon ESP utöver reinkarnationsminnena (om nu ESP är förklaringen till dem). Denna teori tycks mig inte heller ge någon rimlig förklaring till varför många av barnen "utvalt" som föregående inkarnation personer med icke önskvärd, ja t.o.m. kriminell karaktär eller personer som levat i fattigdom eller på annat sätt varit eländiga eller olyckliga. Det är svårt att se hur fantasier om sådana människors liv rimligen skulle kunna beskrivas som *komensation*. Det är sant att en del av barnen har varit välbärgade, präktiga och lyckliga i den uppgivna föregående inkarnationen, men många har inte varit det.

— Beträffande regressionsexperiment med hypnos: tror Ni att transpersonligheterna verkligen är de hypnotiserades tidigare inkarnationer?

— Nej, det tror jag definitivt inte — med få undantag. Jag tror att de flesta av de "föregående inkarnationer" som framkallas under så kallade hypnotiska regressionsexperiment är fantasier som uppkommer under inflytande av hypnotisören och suggestionen att "gå tillbaka till ett föregående liv". Det är lätt att visa att den "föregående inkarnationen" i många fall måste vara en fantasiprodukt på grund av de orimligheter och anakronismer som kommer in i det "föregående livet". Många av dessa fall publiceras uppenbarligen av halvbildade personer som börjar hypnotisera som amatörer och tar dessa transpersonligheter för vad de omedelbart synes va-

ra utan förstånd att studera materialet kritiskt. I ett publicerat fall uppgavs t. ex. den "föregående inkarnationen" ha varit engagerad som regeringskurir av något slag under korstågstiden i Frankrike. "Han" sa att han förmedlade budskap mellan Versailles och andra franska städer, såsom Bordeaux. Försökspersonen och hypnotisören visste tydligen inte att Versailles inte blev centrum för den franska regeringen förrän på 1600-talet och med säkerhet inte var det under korstågstiden.

Men efter uteslutning av 95 % sådana fall såsom helt värdelösa måste jag säga att det vid mycket sällsynta tillfällen är fråga om något mer intressant. Jag tror att i ett litet antal fall träffar vi kanske på verkliga minnen av tidigare liv. Vi måste också räkna med möjligheten att vi någon gång konfronteras med en blandning av verkliga minnen och fantasier, varvid vi får något liknande en historisk roman — delvis historia, delvis fiktion.

De mycket få fall där en hypnotiserad person verkligen kan tala ett språk som han aldrig lärt sig på normalt sätt, bör studeras noggrant. Jag tror att bland sådana finns några av de bästa vittnesbörden vi har om den mänskliga personlighetens fortlevnad efter döden. Av de många fall som finns av denna typ är det få som står sig inför ett kritiskt studium. Men under 15 års forskning har jag funnit två som har gjort det, och dessa är komensation nog för den tid jag ägnat åt att undersöka fall som visat sig värdelösa. Ett av dessa är fallet Jensen, som Nils-Olof Jacobson har publicerat i sammandrag i sin bok "Liv efter döden?" och som jag kommer att publicera en detaljerad rapport om 1972 eller

1973.

— Har det gjorts några betydelsefulla framsteg inom fortlevnadsforskningen under de senaste 10 åren?

— Jag skulle vilja säga att det har det egentligen inte. Men jag tror att detta beror på att så få vetenskapsmän ägnar sig åt detta område. T.o.m. bland parapsykologerna är det endast ett fåtal som sysselsätter sig med frågan om överlevnad av döden. Jag tror att jag är den ende parapsykologen som ägnar mig på heltid åt detta problem. Åtskilliga andra ägnar en del av sin tid däråt.

Det är emellertid uppmuntrande att frågan om överlevnad av döden nu blir föremål för litet mer uppmärksamhet och mer sympatiska diskussioner bland parapsykologer än för 10 år sedan. Personligen tror jag inte att Jürgenson-Raudive-"rösterna" hittills har lagt något väsentligt till evidensmaterialet i fortlevnadsfrågan (jag har inte särskilt studerat detta material och förkastar det inte) men jag tycker att det är uppmuntrande att i varje fall några parapsykologer, t.ex. professor Hans Bender, har bedrivit allvarliga studier av Jürgenson-Raudive-"rösterna" och inte är främmande för att åtminstone överväga om de kan härröra från avlidna. Jag tror att detta knappast kunde ha hänt för tio år sedan.

Vi har samlat en del data som jag tror ökar indicierna för fortlevnad, men dessa har ännu inte publicerats. Om jag får samma fråga om fem år, hoppas jag kunna svara ja-kande, vilket jag inte ärligt kan göra i dag.

— Finns det bevis för fortlevnad efter döden?

— Det finns åtskilligt som tyder på fortlevnad, men allt det är långt ifrån bevis. Det som pekar på överlevnad av döden finns i många olika slag av erfarenheter, och detta är kanske en del av dess styrka. Jag menar att vi har en mångfald typer av indicier, inte bara en enda. Det är min uppfattning att det finns goda indikationer (ingenting mer) på fortlevnad efter döden från t. ex. vissa slag av mediumistiska kommunikationer, bl. a. korskorrespondenser och "drop in"-kommunikationer; syner och spöken (apparitions); utanförkroppsliga upplevelser; och vissa reinkarnationsfall. Uppgiften för framtiden är, som jag ser det, att skaffa ännu bättre evidensmaterial från fall av nämnda typer, fortsätta analysera det och pröva olika tänkbara tolkningar.

— Hur går det med Ert kombinationslästest? Är det många personer som är villiga att ta del i experimentet och försöka meddela läskom-binationen efter döden?

— Hittills har endast fem personer ställt in lås med en öppningskombination som endast de själva känner till, och lämnat låset hos oss. Tre av dessa är parapsykologer med intresse för fortlevnadsfrågan. Jag är en av dem och dr. J. G. Pratt, min kollega, en annan. Den tredje är dr. R. H. Thouless, den framstående engelske parapsykologen.

En gammal dam som ställt in ett lås, har avlidit, men vi har inte lyckats öppna det, fastän flera medier och sensitiva har skickat oss ord eller fraser som de trodde skulle utgöra den rätta kombinationen. Vi kommer framdeles att ta låset till andra medier och sensitiva.

— Vari ligger enligt Er mening den parapsykologiska forskningens största betydelse?

— Jag tror att dess största betydelse ligger i den ökande förståelse den kommer att ge för människans natur. Om skälen för fortlevnad efter döden ökar, är det möjligt att detta ändrar många människors livsyn och påverkar deras beteende, fastän jag inte är den som tror att alla syndare blir helgon, om de börjar tro på fortlevnad.

Det är möjligt att vi omsider kan utveckla en praktisk användning av utomsinnligt förnimmande. Det är också möjligt, som en av mina kolleger, dr. R. Stanford, tror, att vi faktiskt alltid använder ESP i vårt vardagliga liv utan att vara medvetna om det. I så fall kan parapsykologisk forskning få en annan innebörd.

Ian Stevenson

söker fall som tyder på reinkarnation

i Skandinavien

Professor Stevenson är tacksam för alla uppgifter om fall som tyder på återfödelse — framför allt sådana där det är fråga om barn som minns; men även andra slag av upplevelser, t.ex. klara drömmar hos vuxna, som antyder minnen av tidigare liv, kan vara av värde.

Adressen är

Dr. Ian Stevenson
Division of Parapsychology
Department of Psychiatry
Box 152
University of Virginia Hospital
Charlottesville, Virginia 22901
U.S.A.

Det går bra att skriva på engelska eller vilket annat språk som helst, t.ex. svenska.

Ifall någon berörd person önskar anonymitetsskydd, behöver han bara meddela detta, så kommer namnet inte att nämnas, om något publiceras om fallet. Men i brev till dr. Stevenson måste namn uppges, och alla personer som saken berör, bör vara beredda att brevväxla eller eventuellt personligen samtala med dr. Stevenson eller någon av hans medarbetare beträffande fallets alla detaljer.

Vill du lära dig förstå de andliga lagarna inom och bortom de psykiska världarna?

Kontakta då

ECKANKAR I SKANDINAVIEN

Fack

104 32 Stockholm 19

VAD ÄR ATT DÖ?

Patienter som återvänt till livet sedan de "dött" på operationsbordet, d. v. s. fått hjärtstillestånd, kan ha märkliga saker att berätta. Det visar en intervjuundersökning som gjorts vid Central Middlesex Hospital i London och som omnämns i tidningen "News of the World".

Man har funnit tolv patienter som kunnat berätta om vad som hände medan de var "döda". En hörde musik och "änglasång på andra sidan". En annan berättar att han uppfattade röster i operationsrummet, medan hjärtat stod stilla. Han hörde någon säga: "Herre Gud, hans hjärta har stannat!"

Två av de tolv patienterna, som varit kliniskt döda en stund, sa att deras upplevelser befriat dem från dödsfruktan.

Tidningen "News of the World" har gjort egna undersökningar och presenterar några märkliga fall.

58-åriga Frederick Priest "dog tre gånger" på operationsbordet. Varje gång stod hjärtat stilla i mer än tre minuter. Han fick sammanlagt 195 elektriska chocker genom hjärtat för att det skulle starta igen. Om upplevelserna under hjärtstilleståndet berättar Priest att han liksom hade en vision; det var inte dröm-artat men som om han befann sig på mycket långt avstånd från händelserna — fastän ändå på ett sätt nära. Han kunde inte öppna ögonen men såg ändå läkarna och sköterskorna, när de kämpade för att rädda hans liv. Han hörde en av sköterskorna säga: "Är det någon mening med att fortsätta?" En läkare svarade: "Vi fortsätter så länge det finns minsta hopp."

Varje gång som strömmen sändes genom bröstet, tyckte Priest att både han själv och sköterskorna kastades upp i luften. Men han erfor ingen smärta. Han befann sig på avstånd och skild från allsammans men kunde se hur de arbetade med hans kropp. Han såg också att en präst kom in och gav honom sista smörjelsen!

Efter räddningen fick han mediciner som sövde ner honom — bröstet var svårt bränt efter elchockerna — och han minns mycket litet från de första veckorna efter återkoms-

ten till livet.

Han säger att hans tro på Gud har blivit starkare efter upplevelsen.

*

Olga Jalink, London, blev mycket sjuk efter sin femte förlossning. Hon var aldrig medvetslös, men plötsligt, när hon låg på lasarettet, upphörde hjärtat att slå. Hon berättar att hon ena sekunden låg i sängen och kände sig mycket dålig, nästa sekund såg hon uppifrån ned på sin kropp, som låg där.

Fru Jalink upplevde att hon var skild från kroppen; hon "svävade" i luften men befann sig ändå kvar i denna världen. Hon såg sköterskor springa omkring men kunde inte höra deras röster. Man började återupplivande behandling, och så medens blev allting svart. Därefter återvände hon till de levandes värld och slog upp ögonen i sin säng.

"Nu är jag inte längre rädd för att dö", säger Olga Jalink. "Frågan om det finns något liv efter döden, har för mig fått ett svar."

*

En polisman, som vill vara anonym, råkade ut för en bilolycka sent en kväll och skadades svårt. Han blev hängande över ratten, starkt blödande från ett sår i huvudet. En tonårsflicka, som stod vid en buss-hållplats, bevittnade olyckan och sprang fram. Hon var sjukvårdsutbildad och drog ut polismannen ur bilen och lade honom på trottoaren. Hon såg att den skadade blev blåaktig i ansiktet — hjärtat slutade att slå.

Polismannen kommer ihåg att han lämnade polisstationen på kvällen. Sedan minns han bara att han befann sig bland en liten grupp människor kring ett bilvrak. Han såg en flicka som släpade på en kropp. Ingen annan tycktes göra något. Jag tänkte: "Varför står jag, som är polis, här utan att ge någon hjälp?" Då fick jag syn på den skadades ansikte. Det var jag själv! Flickan knäböjde vid kroppen och gav konstgjord andning enligt mun-mot-mun-metoden. Så blev allting svart, och jag minns ingenting förrän jag vaknade till liv på ett sjukhus."

(Källor: Psychic News, London, nr 2071, och Aftonbladet 18.2.72.)

STJÄRNTIDNINGAR

Vi har tittat i sex engelskspråkiga astrologitidskrifter.

"The Astrological Magazine" från Bangalore i mystikens Indien, har en vördnadsvärd ålder: grundades redan 1895 av professor B. Suryanarain Rao. Den ger sitt ämne en mångsidig behandling och söker läsare bland seriöst intresserade personer. Innehåller grundläggande artiklar om hur planeternas ställning i födelseögonblicket påverkar individens karaktär, hälsotillstånd, öde etc. — samt även nationer och företag. Det ges också råd vad man bör göra och undvika att göra på vissa dagar: 3 augusti — "undvik flygresa, i synnerhet norrut"; vidare tips för olika sorters företagare: 2 november — "en bra dag för jordbruksarbete, såsom plöjning och gödsling, sådd och skörd". Frågor från läsekretsen besvaras. Ex: Vilken är kombinationen för en miljonär? Hur förutser man utifrån horoskopet antalet barn? Vilka astrologiska tecken indikerar att man kommer att få bada i (den heliga floden) Ganges? På det senare finns 11 svar, bl. a. "en person född i Mithuna Lagna med Jupiter och Saturnus i 9:e huset". Ibland svarar redaktören uppriktigt på en fråga att "det saknas i skriften uppgifter om detta". Planeternas betydelse för familjeplanering berörs också: vilka dagar som bör väljas respektive undvikas, om man önskar eller inte önskar graviditet. — Ibland kan det hända att påståendet som görs anses mindre säkra. Då påpekar redaktören att "de som handlar efter dessa informationer gör det på egen risk". — Förutom astrologi innehåller tidskriften artiklar om bl. a. kiromanti (handspådomskonst) och yoga.

Den amerikanska "Zolar's Official Horoscope Magazine" från New York vänder sig till en bred allmänhet med bl. a. "dagliga horoskop för alla". I tabeller anges för varje veckodag utsikter och tendenser för personer födda inom var och en av de tolv olika djurkretsarna. Vidare finns förutsägelser månad för månad ett år framåt för de skilda tecknen; börstips; även artiklar om okulta krafter, övernaturliga hän-

delser. — Personliga horoskop kan beställas från tidskriften.

Magasinet innehåller många roliga annonser om böcker m.m. som Zolar-förlaget säljer. Skrifterna handlar om övernaturliga krafter, magi, ockultism, hypnos, självhypnos, dynamiskt tänkande, telepati, drömydning, yoga, vägar till självförtroende och framgång, sju nycklar till makt etc. Vidare säljs ouija-bord, kristallkuler för siare, talismananer och amuletter för lycka, pengar, framgång i affärer, skydd mot onda makter m.m., sprayflaskor för 15 kronor styck, vars innehåll äger mystiska krafter. Där finns "love soap", "gamblers soap" — kärlekstval och tur-i-spel-tval — "Har du otur? Denna märkliga sandelträolja är en vibrerande olja. Spraya varje gång innan du börjar något spel. Det förändrar dina vibrationer. Du kan få god tur." För att få "Jesu välsignelse" finns också sprayflaskor — "spraya och säg din önskan, gör korstecknet..." Innehållet i sprayflaskorna är "importerat från olika delar av den globala hemisfären".

De människor som rådfrågar stjärnorna vid alla viktiga avgöranden torde anse sig ha stor nytta av tidskriften "Horoscope". Den innehåller en mängd astrologiska "fakta" med tillämpning på kärlek, pengar, hälsa m.m. — men inte mycket underhållningstext. Tidskriften kallar sig "världens ledande astrologiska magasin" och utkommer i England men har tydligt en amerikansk originalupplaga, som utges av Dells förlagshus i New York. Om personer födda i Skyttens tecken råkar vi hitta uppgiften att de "är sökare som spanar efter livets mening". Det torde ej kunna bestridas att det passar in på Sökarens redaktör, som är skytt.

"Prediction" är en engelsk månadstidskrift med tyngdpunkten på astrologi (med horoskop). Olivia Malthouse heter redaktören. Innehåller bl. a. artiklar om handspådomskonst, grafologi, övernaturliga mysterier, drömydning, "ödet" samt spiritualistiska och allmänt psykiska företeelser. I varje nummer en artikel om en "kändis" öden i astrologins ljus. Åtminstone en del av artiklarna är säkert tillkomna i ärligt och sakligt syfte att ge information om viktiga ting — men alltihop är av grådaskig underhållningskaraktär och varken seriöst eller fascinerande.

Nu över från de kommersiella till de allvarligt syftande tidskrifterna.

"Astrology" heter en liten kvartalspublikation med det allra anspråkslösaste utseende. I 45:e årgången utges den av den astrologiska logen inom teosofiska samfundet i England. Den är själv- och ansvarsmedveten; deklarerar att "astrologi är en universell filosofi grundad på påvisbara vetenskapliga fakta". Och den förklarar att endast kvalificerade "studerande" får annonsera i tidskriften och att alla ansträngningar görs för att utesluta annonser som är oförenliga med den astrologiska vetenskapens värdighet. Här diskuteras alltså astrologiska frågor på ett värdigt och allvarsamt sätt. Tidskriften är för insiders, för kännare och utövare av stjärntydningskonsten. Den är icke-kommersiell och grundad på ideella principer för att sprida kunskap om den astrologiska vetenskapen.

De engelska astrologernas sällskap utger en gång i kvartalet en tidskrift som heter "The Astrological Journal". Det är en seriös publikation för interna diskussioner — en facktidsskrift. Man finner där också informationer om astrologiska undersökningar som gjorts av akademiska forskare, t. ex. den uppmärksamade gynekologen dr. Jonas i Tjeckoslovakien, som bl. a. har räknat ut kvinnans säkra dagar med astrologiska metoder. (Se Sökaren nr 10, 1970.) Ur en rapport av dr. Jonas: "Bland 130 par som önskade antingen pojke eller flicka, har 30 redan fått ett barn av önskat kön och det har hittills inte varit några misslyckanden. 110 barnlösa par ville veta fertila dagar, och av dessa har redan två kvinnor blivit gravida." (Detta tidskriftsnummer är från 1968.) För prenumeration: Miss A. L. Philips, 57 Woodside, Wimbledon, London S.W.19, England.

TITLAR I JOHNITED STATES

Behagas en doktorsgrad? Eller en vetenskaplig utmärkelse i vilket ämne som helst från "Accounting" till "Zoology"? Det går bra att fixa naturtrogna sådana i de stora möjligheternas land i väster. I besittning av en bunt prospekt från några ställen, som tillhandahåller titlar på extra facila villkor, finner vi sålunda, att vi kan bli prästvigda hur lätt som helst.

Vi behöver inte ens infinna oss personligen. Det är bara att skicka 35 daler kontant till ett institut, som kallar sig för New Thought Science. När vi sen svarat på några enkla frågor, kommer vår legitimation som

SOMMARKURS MED YOGA, MOTION OCH BAD I PITTORESKA MÖLLE, HELSINGBORG.

Möjlighet till intressanta utflykter, även till Danmark. — Föredrag i kosmologi och andra ämnen, musik och stilla stunder. Tag gärna med familjen. Tid 5—19 aug. Anmäl i god tid till **Anne-Marie Holmberg**, Linnégatan 8, 114 47 Stockholm, tel. 08-62 42 39 (säkast 8—8.30).

"Ordained Minister" — alltså ungefär "prästvigd präst" — på posten.

Ännu billigare blir vi psykolog, psykoanalytiker, psykoterapeut eller hypnoterapeut. Då anmäler vi oss till en firma vid namn National Board of Psychological Examiners. Det enda som krävs är att vi bifogar 16 daler för omgående expedition av vårt diplom. Vi kan också sända några av våra gamla refuserade artiklar (om vi någonsin blivit refuserade, vilket givetvis inte är fallet) plus 25 daler till Research University och få papper på att vi där antagits som "Fellow in Research" — med alla de "rättigheter, privilegier etc som brukar tillkomma dem som erhållit sagda utmärkelse".

Dokortitlar blir litet dyrare, men det finns firmor som säljer dem på avbetalning. Om vi vill, kan vi omedelbart doktorera t ex i chiropraktik, homeopati eller astrologi. Två korrespondenskurser à 55 daler styck kan göra oss till "Doctor of Metaphysics" (Ms D) — och betalar vi kontant, får vi 10 procents rabatt. På samma ställe, som till råga på allt heter College of Universal Truth, kan vi rent av bli "Doctor of Philosophy in Metaphysics" för 235 daler. Det förkortas med fördel D Ph, som vi lätt översätter till Fil dr.

Av ren elakhet tänker vi emellertid inte lämna ut adresserna. Om ambassaden har dem vet vi inte. Men frågan är ju fri.

(Ur Aftonbladet 11.1.68)

MARTY FELDMAN VEGETARIAN

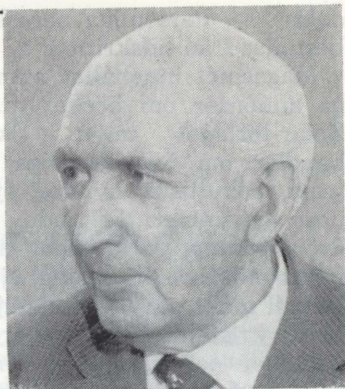
Den engelske komikern Marty Feldman har även en allvarlig sida. Han säger:

— Jag har ingenting emot att andra äter kött. Min frus familj är faktiskt slaktare men själv vill jag inte äta döda kroppar. Och jag vill inte att andra människor, långt borta, skall massmörda djur, frysa ner deras kvarlevor och skicka dem till mig att äta...

(Källa: The New Zealand Listener/The Vegetarian, mars 1972.)

Alf Ahlberg:

VÄRLDSRELIGIONERNAS MÖTE

Länge har man i kristenheten betraktat kristendomen som den enda sanna eller, där man erkänt att även de andra världsreligionerna kan rymma vissa sanningskorn, i varje fall som den högsta, den "absoluta" religionen. Den intolerans som blivit en följd därav, har knappast varit hedrande för de kristna. Man behöver bara erinra om de genom seklerna fortgående judeförföljelserna, de autodaféer, som till Guds ära ännu på 1700-talet anordnades, varvid tusentals judar, som vägrade låta döpa sig, till de kristnas uppbyggelse fick lida en kvalfull död på bålet, eller om de medeltida korstågens blodsorgier på profetens anhängare. Ännu så sent som 1936 kunde en tysk teolog, professor Fritz Blank i Zürich, skriva: "En sak är säker, nämligen att vi i islam har att göra med en speciellt farlig skapelse av Satan." Visst har hätskhet och intolerans förekommit även bland de andra religionerna (möjligen med undantag av buddhismen) men kristendomen har det tvivelaktiga anseendet att ha varit den mest intoleranta av dem.

Dessbättre har en sådan hållning nu blivit alltmer sällsynt — en naturlig följd av en mångfald samverkande orsaker, men den främsta bland dem otvivelaktigt den, att de stora världsreligionerna kommit varandra närmare och på ena eller andra sättet med eller mot sin vilja måste mötas. Vid ett mera djupgående studium av dem blir det allt mera omöjligt att upprätthålla kristendomens gamla anspråk på att vara den enda sanna, den "absoluta" eller ens den "högsta" bland religionerna. Detta var en motsvarighet till den under imperialismens glansdagar härskande tron, att den halvö av Asien som vi kallar Europa jämte det därifrån befolkade USA representerade höjdpunkten

av mänsklig kultur och att det var den vite mannens mission att sprida den över världen (eventuellt med hjälp av eldvapen).

Hur bör nu de olika världsreligionerna möta varandra i den moderna värld, där vi måste lära oss att se alla stora frågor i globalt perspektiv? Skall vi försöka utrota dem alla och leva utan religion? All nutida religionsvetenskap tyder på att religion är något för själva människovarat konstitutivt och att vårt val i det långa loppet därför inte står mellan att ha eller inte ha religion utan mellan att ha religion i ena eller andra formen. Skall vi eventuellt överge kristendomen och bli buddhister eller hinduer? Det skulle innebära, att vi gjorde oss urarva från en tusenårig historisk tradition, vilket, om det nu vore möjligt, skulle vara högst ödesdigert. Eller skall vi försöka ta ut vad vi anser värdefullast i de olika religionerna och söka därav göra en ny global religion? Därmed skulle vi endast skapa vad man skulle kunna kalla ett "religiöst esperanto", en livlös konstprodukt. En religion göres inte, som man gör upp en femårsplan — den födes (eller födes icke).

Jag tror att det finns ett annat mera livsdugligt alternativ, som jag i det följande åtminstone skall söka antyda. Låt mig till en början berätta två fabler, den ena av indiskt, den andra av kristet ursprung, för att illustrera vad jag menar.

Två fabler

Den första återfinnes i en buddhistisk text och tillskrives Buddha själv. När lärjungarna frågade honom om den sanna religionen, svarade han med en liknelse, som i korthet lyder så:

"En indisk furste sammankallade ett antal blindfödda i sitt rike, lät därpå leda fram en elefant och be-

fallde dem att genom att känna på den söka beskriva djurets utseende. En kände på huvudet och sade: 'Det liknar en gryta', en annan kände på örat och sade: 'Det liknar en flätad korg', en tredje på en av betarna och sade: 'Det är som en plogbill', en fjärde på benen och sade: 'Det är som pelare', o. s. v. Till furstens förnöjelse råkade de i slagsmål med varandra, emedan var och en ansåg sig veta hur en elefant såg ut, men alla beskrev den olika. I själva verket hade de ju på sitt sätt alla rätt, men bara endels — ingen av dem kände elefanten i sin helhet."

Liknelsen behöver knappast någon kommentar. Buddha ville säga att vi till följd av vår andliga blindhet endast anar en liten del av verkligheten men att vi i bristande insikt om vår kunskaps begränsning tror att vi är i besittning av helheten. Vidare kan vi endast uttrycka den del vi anar med hjälp av sådana ting, som vi känner från sinnessas värld, men glömmar att de är symboler och uppfattar dem bokstavligt. Varje religion, menade alltså den indiske vise, sitter inne med en liten del av sanningen, uttryckt i symbolisk form, men ingen kan göra anspråk på hela sanningen, och ingen skall därför förhäva sig över de andra.

Den andra fabeln stammar från tidig kristen medeltid men är bäst känd genom den tyske diktaren och tänkaren Lessings drama "Nathan den vise" (1779). Handlingen utspelas under korstågstiden i Jerusalem, den stad som är helig för både judar, kristna och muslimer. Den storsinte och ädelmodige sultanen Saladin kallar till sig den vise juden Nathan och frågar honom, vilken av de tre religioner, som alla gör anspråk på att vara den rätta, som i verkligheten är den sanna. Nathan svarar med en berättelse:

"I en släkt fanns det en underbar ring, som hade den egenskapen, att den gjorde sin bärare till en god människa, älskad av Gud och människor. Den hade gått i arv från far till son i många släktled på så sätt, att fadern på sin dödsbädd överlämnat den åt den av sina söner, som han älskade mest. Men en gång hade en fader tre söner som han älskade lika högt och som därför inte kunde besluta sig för vem han skulle ge ringen. När han kände döden nalkas lät han därför en skicklig guldsmed göra två kopior av den äkta ringen, så lika denna att inte ens fadern själv kunde skilja dem åt. Därpå kallade han in sönerna i tur och ordning och lämnade dem en ring. Efter faderns död märkte de, att de alla bar ringar, och två av dem måste alltså vara falska. Bröderna råkade i delo med varandra och drog slutligen frågan inför domstol. Den vise domaren lät experter undersöka ringarna men utan resultat. Han fällde då följande dom: 'Eftersom den äkta ringen gör sin bärare till en god människa, älskad av Gud och människor, så må var och en av er i sitt liv visa, att han äger den. Lev så att ni blir goda människor, älskade av Gud och människor.'"

Berättelsens mening är givetvis inte att de tre religioner det här är fråga om till sitt väsen skulle vara så lika varandra, att de inte skulle kunna skiljas åt, liksom fallet var med de tre ringarna. Vad den vill säga är, att det väsentliga i en religion inte är dess läror, kulter och riter, inte vad Pär Lagerkvist kallat "den heliga bråten" utan vad **dess anhängare gör av den**. Det finns i alla religioner goda människor, och till ju högre plan de olika religionerna föres upp, desto större möjligheter har de att inte bara passivt tolerera varandra utan också att i praktiken samarbeta.

En analogi

Den första fabeln vill alltså säga, att man i stället för att strida om vilken religion som är den "sanna" bör förstå, att alla i symbolisk form rymmer delsanningar men att ingen kan göra anspråk på **hela** sanningen. Den andra säger, att huvudsaken i varje religion är vad man gör av den. Med dessa betraktelsesätt kan de olika religionerna närma sig varandra och föra en **fruktbart dialog** med varandra. De är alla olika vägar mot ett och samma mål.

I en uppsats om den judiske religionsfilosofen Martin Buber i den-

na tidskrift anförde jag ett yttrande av honom, som hör hemma i detta sammanhang: "Religionerna är höljen, vari människooanden klätts för att den inte skall gå utöver sina gränser och spränga sönder sin värld. Var och en av dem har sitt ursprung i en speciell uppenbarelse, och deras slutmål är att upphäva alla skiljegränser... Därför är det alltid ett verklighetsfrämmande och meningslöst tilltag, då någon med positiva eller negativa värdeomdömen jämför sin egen religion med någon annan."

Betyder nu detta att det skulle vara likgiltigt vilken religion vi väljer? Varför just kristendomen? Varför inte lika gärna islam eller buddhismen? Så börjar man på sina håll i vår del av världen fråga, och som bekant är det inte bara kristendomen som bedriver mission i andra världsdelar; buddhismen och islam gör det numera även i Europa och Amerika.

Jag skulle vilja svara med en analogi. Det finns en mångfald språk, men ingen tror väl på allvar, att just svenskan skulle vara något "ärans och hjältarnas språk", överlägset engelskan, tyskan, franskan eller något annat. Det är bara det, att det av rent **historiska** skäl råkar vara vårt **modersmål**, så att säga det "naturliga" system av symboler, varmed vi uttrycker oss. Därför kan vi inte kasta bort det utan bör i stället vinnlägga oss om att odla det så att det blir ett så gott uttrycksmedel som möjligt. Vi kan och bör såvitt möjligt vidga våra språkkunskaper till främmande språk, men hur bra vi än lär oss behärska dem blir de aldrig på samma sätt vårt naturliga uttryckssätt — eller åtminstone endast för ett litet fåtal.

På liknande sätt menar jag att kristendomen ingalunda är någon "högre" religion än någon av de andra men att den av historiska skäl råkar vara vad man skulle kunna kalla "vårt religiösa modersmål", det system av symboler, varmed vi uttrycker vår upplevelse av den andliga verkligheten — förutsatt nu att vi uppfattar dem som symboler och inte som bokstavliga satser och låter dem stelna till dogmer. Lika litet som vi har anledning att kasta bort det språk, som råkar vara "vår andes stämma i världen", har vi någon anledning att bekämpa kristendomen eller göra oss av med den.

Men jag skyndar att tillägga, att detta för ingen del betyder att vi

skulle **isolera** oss och stänga in oss i vår religiösa tradition. Vi har mycket att lära av de icke-kristna religionerna, liksom helt visst de av oss. Den religiösa pluralismen i världen kan rätt sett innebära, att de olika religiösa traditionerna utan att därför uppge sin egenart berikas genom kontakt med varandra. Vad som behövs i den moderna världen är inte mission (i ordets traditionella mening) utan dialog. Första villkoret för en sådan är, att inte någon part nalkas den andra för att omvända motparten. Det andra är att man verkligen har vilja att förstå varandra. Alltför mycket har därvid syndats av den kristna missionen. Lika väl som kristendomen har rätt att bedömas — inte efter alla ogärningar som förövats i Kristi namn och heller inte efter den trångsynta dogmatism som så ofta präglat den utan efter sina bästa uttryck i teori och praktik, lika väl bör detta bli fallet med de främmande religionerna.

Naturligtvis är den syn på världsreligionernas möte jag här sökt antyda ett svårt katteri för den som anser kristendomen vara den enda sanna religionen. Jag gör heller inte anspråk på någon renlärighet, ehuru jag kanske rent av skulle kunna åberopa mig på Nya testamentet. Jag tänker t. ex. på Paulus' berömda tal på Areopagen i Aten (Apg. 17:22 ff.) där han talar om att Gud "skapat människosläktets alla folk... för att de skola söka honom, om de till äventyrs skulle kunna treva sig fram till honom och finna honom: fastän han icke är långt borta från någon av oss..." Därmed må nu emellertid vara hur som helst. Jag vill se på de olika religionernas anhängare såsom vandrare mot samma mål på var sin väg, belysta av samma sol som de söker. Vägarna är inte raka och banade utan villsamma och för stundom in i sällsamma labynter och återvändsgränder. Men så pass mycket närmar de sig ändå varandra, att det måtte finnas något gemensamt mål, långt bortom våra begränsade horisonter.

Professor Lakhovskys

MWO-kroppsenenergialstrare

Information och demonstration av

H. Schubert

S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm

Tel. 33 19 32.

Positiva referenser finnes.

KRISHNADYRKARE

— Jag fick ett positivt intryck av dem, det skall jag villigt erkänna. De tycks leva i en fantastiskt fin gemenskap.

Pastor Lester Wikström, Svenska kyrkan, i samtal med Sökarens red.

Dansande och sjungande drar de fram på gatorna i London, stannar och pratar med folk, säljer sin tidning "Back to Godhead" (tillbaka till det gudomliga) klädda i enkla indiska, vediska, kläder, männen i saffransfärgade mantlar (gula eller vita om de är gifta) och kvinnorna i saris; männen har rakade huvuden, kvinnorna håret tätt struket intill huvudet.

Det är Hare Krishna-rörelsens folk. En av dem är Lilashakti Devidasi, f. d. Lena Engwall från Gävle, en ung svensk flicka som inom denna rörelse valt en annorlunda livsstil. I en tid då alla tycks sträva efter högre levnadsstandard, pengar och komfort har hon och hennes meningsfränder valt att leva i största enkelhet, tjänande och älskande Herren Krishna.

— Krishna är Gud, och meningen med människans liv är att dyrka och tjäna Honom med all möjlig kärlek; vi är skapade för Krishnas nöje, och enda sättet för oss att bli lyckliga är att tjäna Honom, säger Lilashakti Devidasi.

Hon berättar vidare att Hare Krishna-rörelsens egentliga namn är "International Society for Krishna Consciousness". Sällskapet grundades 1966 av His Divine Grace A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, som 1965 lämnade Indien för att i västerlandet sprida sanningens ljus, lära människorna att älska och tjäna Gud, Krishna.

— Det viktigaste är att man har en rätt guru (andlig lärare) förklarar f. d. Lena. Vår guru har fått sin undervisning från sin guru, Bhaktisiddhanta, och denne i sin tur från sin o. s. v. i ett långt led som går ända tillbaka till Krishna själv, varvid varje lärjunge upprepar den kunskap han fått från sin lärare utan att lägga till eller dra ifrån något. Vår guru känner Krishna, vet vad Krishna vill.

— Så din guru har ett stort inflytande på dig?

— Ja, jag betraktar gurun som perfekt. Allt han säger är riktigt.

— Vad betyder ditt namn Lilashakti Devidasi?

— "Lila" betyder sysselsättning (d. v. s. Krishnas sysselsättning), "shakti" energi, "devi" gudlig kvinna och "dasi" tjänare. — Allt vad vi gör går ut på att tjäna Krishna.

— Du bär indisk sari...

— Ja, vi har vediska kläder, eftersom vi anser att den vediska kulturen är den högsta av alla. De som bär gula mantlar är gifta. Ett äktenskap betyder att två människor tillsammans tjänar Krishna. Enligt vedisk kultur tjänar den gifta kvinnan sin man, och han tar hand om henne, skyddar henne.

— Hur uppfattar du Krishna? Är han både Gud och människa?

— Krishna är en person — den högsta personen. Det betyder inte att han är en människa som du och jag. Gud är fullkomlig, absolut, perfekt. Han är inte ett stort vitt sken som svävar omkring i luften utan en person, och därför kan vi också älska Gud. Hur skulle vi kunna älska något diffust andligt utan form?

— På vilket sätt älskar och dyrkar ni Gud?

— Vi dyrkar Krishna bl. a. här i vårt tempel, där vi har en form av Honom. Vi klär Honom varje dag, badar Honom, offrar vår mat till Honom, och vi har ceremonioffer med blommor och rökelse. Vårt hus är Krishnas hus — vi är bara Hans tjänare. Det finns nu 80 Hare Krishna-tempel runt om i världen. Här i London är vi ett 30-tal personer som är med i rörelsen.

Vi har också ett radband med 108 kulor, och det använder vi 16 gånger varje dag. För varje kula sjunger vi Hans Heliga Namn, Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna, Krishna, Hare, Hare, Hare Rama, Hare Rama, Rama, Rama, Hare, Hare...

Hare Krishna Mantra är ingen vanlig sång utan transcendental ljudvibration. Genom att höra detta transcendentala mantra renas vårt hjärta, och vi återfår vårt ursprungliga rena medvetande. När vi sjunger detta mantra, känner vi en trans-

cidental extas.

F. d. Lena tror på reinkarnationen. Hon förklarar:

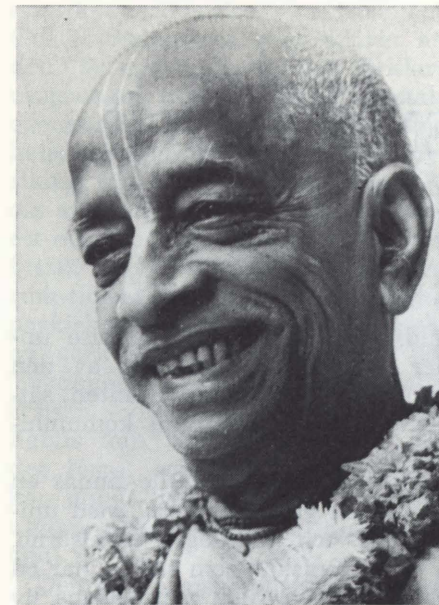
— När man "dör", får själen en helt ny kropp. Krishna säger i Bhagavad Gita att som en människa slänger bort gamla kläder och sätter på sig nya, på samma sätt får själen nya materiella kroppar, när de gamla är utslitna. Vilken sorts kropp man får, bestäms av ens handlingar i detta livet — det är Karmas lag: "som man sår får man skörda". Det finns 8.400.000 olika kroppar att välja på, från växter, maskar och insekter till kor, apor och människor. Om man inte begagnar sig av tillfället som människa att bli "God realised" (Gudsförverkligad), om man alltså har slösat bort tiden som människa, då kan man få gå ner i djurriket igen.

— En människa kan alltså bli djur i nästa inkarnation?

— Nej, det är inte helt korrekt att säga att en människa "blir djur". Kroppen du har, är inte du. Du är en evig själ som för tillfället befin-

Lilashakti Devidasi

Gurun, A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupad.

ner sig i denna speciella kropp. Allt liv har en själ. Ett djur, en planta, ett träd och en bakterie etc. är en ren, evig själ som du och jag men i mera okunniga, lägre former. Djuren bara äter, sover, parar sig och försvarar sig. De ställer sig inga frågor som "Vem är jag?", "Varför är jag här?", "Varför lider jag?". När vi människor ställt oss dessa frågor, kan vi gradvis lära känna Gud och vårt förhållande till Honom — men om vi inte intresserar oss för Gud, för att tjäna Krishna, vad skiljer oss då från djuren? Då är vi som djur och kan i nästa liv få gå ner i djurvärlden.

Det finns levande varelser på alla planeter. Men deras kroppar är inte som våra utan passar för de planeter de bor på. Solens invånare har kroppar av eld. Somliga planeter är himmelska, andra helvetiska. Jorden är mitt emellan.

Krishna säger i Bhagavad Gita att alla planeter i den materiella världen, från den högsta ner till den lägsta, är platser för lidande, där upprepade födelser och dödar äger rum. "Men den som uppnår min bön", säger Krishna, "föds aldrig mer igen."

Vi människor försöker roa oss och njuta oberoende av Krishna, vi försöker på alla sätt bli lyckliga utan Honom. Det går inte. Vi föds, åldras, blir sjuka och dör. Detta fortsätter tills vi förstår att vi är Guds tjänare. Då avbryts inkarnationernas rad och vi kan gå tillbaka till den andliga världen och roa oss med Krishna i evighet i full salighet utan födelse och död.

Folk har i allmänhet svårt att förstå att unga människor kan ge upp den materiella välfärden samt avstå från sex för nöjes skull och från kött. Men det är mycket enkelt att ge upp något för det Högsta, att tjäna och älska Gud!

Vi har fyra huvudregler, som vi lever efter: vi äter inte kött, fisk eller ägg, vi har inget sex utanför äktenskapet, vi sysslar inte med spel och sport i någon form, vi använder inga berusningsmedel, inte ens te, kaffe eller tobak.

Om sin vegetarism säger Lilashakti Devidasi:

— Man skall inte döda. Men man kan ju fråga hur det då kommer sig att vi äter grönsaker — det är ju också att döda. Det är så: allt vi äter offrar vi först till Krishna. Han säger att vi kan offra frukt och grönsaker, gryn, mjölk m. m. Där emot frågar Han inte efter kött och fisk. Han säger att vi inte skall döda djur.

Den som slaktar en ko, den som säljer köttet, den som lagar i ordning det, den som köper och äter det — de är alla mördare. Och de kommer att lida helvetets kval för det. Hur kommer det sig att det finns krig, när Gud, Krishna, är god? Svar: människor kommer att slaktas på slagfältet så länge som de slaktar oskyldiga djur — det är Karmas obevekliga lag.

Även om man är främmande för ett sådant sätt att föreställa sig världen som Lilashakti Devidasi och hennes trosfränder har, känns det skönt att konstatera att det även i ett modernt prestations- och konsumtionssamhälle finns möjlighet för en del människor att välja en helt annan livsväg. Somliga klarar sig från att inpassas som kuggar i samhällsmaskineriet och kan leva ett annat liv, förverkligande helt andra livsideal.

— Men, Lilashakti, hur klarar ni det ekonomiska? Går ni ut och tigger pengar?

— Nej, men vi lever ett mycket enkelt liv. Och vi säljer våra böcker, tidningar och affischer. Dessutom har vi en rökelsefirma. Våra varor är av hög klass och lätta att sälja. (Vi är inregistrerade som en välgörenhetsorganisation.)

Och så här berättar till sist vår svenska Krishnadyrkare att hon tillbringar en dag i Herren Krishnas tjänst.

— En dag i templet börjar 3.30, då de första går upp och duschar. 4.30 är alla i tempelrummet för den

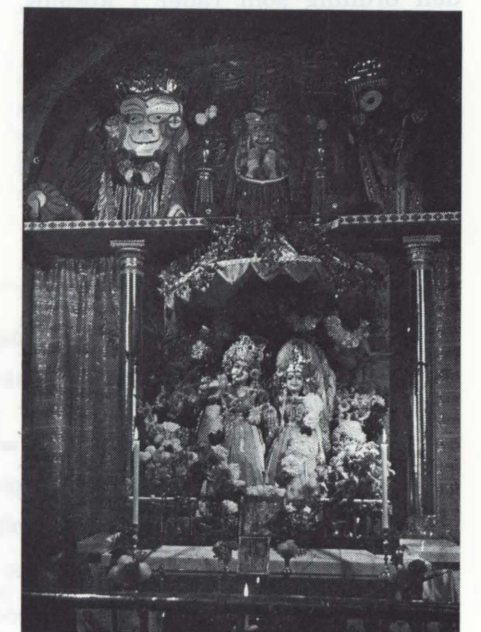
första Aratiseremonin; den varar en halvtimme, och vi offrar då åt Krishna saker som Han tycker om: rökelse, kamfer, smörolja, vatten, näsduk (för att torka Honom efter vattnet), blomma, påfågelfjäder, yaksvans. Sedan tillbringas morgonen med att studera skrifterna och sjunga Hare Krishna-mantra på våra radband.

Mitt dagsschema är delvis olik de andras: jag tillbringar en tid med att kläda Radha och Krishna. 8.40 offrar vi vår frukost, rökelse och blommor till Krishna, och därefter äter vi frukosten. 9.00 går alla till sina respektive sysslor, matlagning, rengöring, kontorsarbete, affärer, syarbete, paketering av rökelse o. s. v. 11.45 offrar jag lunch till Krishna, och sedan följer Aratiseremoni.

12.30 städer jag altarrummet och tempelrummet. (Altaret har bekostats av George Harrison i Beatlesgruppen.) 13.00 äter alla lunch Prasadam. (Den mat som offrats till Krishna kallas Prasadam.) 14.00 går de flesta ut och sjunger på gatorna och säljer böcker och tidningar. Jag stannar oftast i templet, eftersom det är jag som offrar åt Krishna på eftermiddagen.

18.00 är alla tillbaka, och kvällen tillbringas med Arati klockan 19.00, följt av Rirtan (alla sjunger tillsammans) och föreläsning. 20.20 är sista offret. 21.10 städer jag altarrummet, och jag stänger sedan templet 22.00, då alla går och lägger sig.

Framställningen bygger på brevväxling med Lilashakti Devidasi samt på en artikel i "Vår Kyrka" av Lester Wikström.

Altaret med Krishna och Radha.

RELIGIONENS GUD – ELLER VETENSKAPENS?

Av den moderna fysikens pionjärer framhöll A. S. Eddington (1882–1944): "Föreställningen av en universell ande eller Logos torde — efter vad jag tror — vara en rätt så antaglig slutsats av den vetenskapliga teorins nuvarande ståndpunkt." Den engelske fysikern James Jeans förklarade: "Universum kan bäst beskrivas — — såsom bestående av rena tankar, tankarna hos någon som vi i brist på en mera adekvat term måste beteckna som en matematisk tänkare." Hos Max Planck (1858–1947) hette det: "Denna lag (minsta verkans lag) ger varje fördomsfri människa samma intryck som om naturen styrdes av en förnuftig, målmedveten vilja", och den svenske astronomen Knut Lundmark (1889–1958) menade i "Det växande världsalldet" att man börjar skönja "en plan över, en grund för vår världs konstruktion", vilken förutsätter "en konstruktör eller mästare". Albert Einstein (1879–1955) erkände: "Jag tror på Spinozas Gud, som uppenbarar sig i den regelbundna harmonin hos allt som existerar, inte på en Gud som befattar sig med mänskliga varelsers öden och handlingar."

Moderna forskare häpnar över den ordning som råder i kosmos, och det är en för många aktuell fråga om det kan tänkas ett program eller mönster för världsalldet, om det alltså kan finnas en "gudomlig" plan eller högre mening i skeendet. Hösten 1971 ställde den engelske fysikern Paul Dirac på en nobelpristagarkonferens i Lindau frågan: "Låter sig Gud bevisas?", och han menade att om chansen för spontan uppkomst av liv är mindre än 1:10¹⁰⁰, då är det "osannolikt att livet inte blev igångsatt (av en gudom)". (Men det saknas naturligtvis inte vetenskapsmän som är övertygade ateister och som uppmärksammar den slumpmässighet som också kommer till synes i universums byggnad.)

I den teoretiska fysikens ljus har **mystiken** fått en ökad aktualitet. För den svenske fysikern Tor Ragnar Gerholm är överensstämmelsen

mellan fysikens och mystikens världsbild helt påtaglig, då den teoretiska fysiken tenderar att söka sig ut från den för sinnena givna verklighetsaspekten mot ett bakomliggande metafysiskt mönster — vilket i mystiken synes vara föremål för direktskådande.

Även den kemiska mystiken är i sammanhanget intressant. Bruket av droger som LSD och meskalin leder hos personer med religiös referensram ofta till uttalanden som starkt påminner om mystikernas. Framför allt gäller denna överensstämmelse upplevelsen av **en tidlös verklighet**. Narkotikan säges i detta fall framkalla en rubbning av hjärnans intervallregistrering, liknande den i drömmen. Hur man bedömer mystikernas erfarenhet beror till sist kanske på ens eget grundmönster. För positivisten och materialisten är det i regel självklart att mystikernas tillstånd ger en subjektiv och förvrängd bild av verkligheten, som kan antas bero på rubbade elektrokemiska processer i hjärnan. För andra — bl. a. psykologen William James och författaren Aldous Huxley, vilken senare kan betraktas som expert på såväl mystiken som på "den oförgångliga filosofin" och verkan av droger — är det mera sannolikt att det mystiska tillståndet tillfälligt avlägsnar en blockering mot en direkt översinnlig uppfattning av den yttersta verkligheten och att ett ständigt sådant uppfattande skulle vara skadligt för människans förmåga att överleva fysiskt.

*

Att man inte utan vidare får sammankoppla naturvetenskapens och religionens gudsbegrepp har påpekats från både vetenskapligt och religiöst håll. Den svenske ärfthighetsforskaren Gert Bonnier (1890–1961) menar i sin bok "Det oförklarliga" att en eventuell fysikens och astronomins "Gud" saknar religiöst intresse: om Gud finns i eller utanför universum och är unik och gemensam för alla högre stående levande väsen som enligt vanlig vetenskaplig uppfattning finns på många olika håll i galaxernas mång-

fald, hindras varje bönhörelse under den bedjandes livstid av den gräns ljushastighetskonstanten sätter för all meningsfylld kommunikation!

Men om det nu skulle finnas en avsikt, en gudomlig plan, med universum och de högre varelserna, t. ex. människan som släkte, har då också den **enskilda människans** liv en mening? Kan en eventuell universums skapare antas hysa större intresse för en enskild individ på vår planet än vad en mänsklig atomprojektledare skulle visa för ett individuellt virus på ett dammkorn i en av en kärnexplosion framkallad sandstorm? "Meningen" skulle kunna gälla människoslaktets framtid och inte den enskilda individens.

Att Gud är annorlunda än den religiösa traditionens fursteliknande fadersgestalt förefaller uppenbart, liksom att "han" inte heller direkt kan påträffas och utforskas av den mänskliga vetenskapens spörjande öga. Men var finns då Gud? I "den inre rymden", psyket? — Kanske en medveten "Gudsforskning" vore — liksom s. k. fortlevnadsforskning — ett meningsfullt vetenskapligt projekt? Den teoretiska fysiken, djuppsykologin och parapsykologin kunde därvid tjänstgöra som "sonder" vilka från diametralt motsatta lägen riktades mot "kärnpunkten" i verklighetens flerdimensionella värld. Tenderar dessa sonder att mötas, talar sannolikheten för att de riktats rätt.

Men många begåvade människor har "funnit Gud" utan att ha någon vetenskaplig grund för det. För religionsfilosofer som Barth och Tillich ger upplevelsen av den egna existensen visshet om Guds existens: Gud "är" i varje troende människas själ; för andra — som Marcel, Buber och Cullberg — är Gud ett evigt, absolut "Du" som tänkes identiskt med Alltet. "Gud" kan också ibland uppfattas som symbol för det goda, rätta och sanna — vilket ligger nära ateismens mening att "Gud" inget annat är än en känslostämning. Idén om Gud som en världssjäl finns hos den

svensk-amerikanske astronomen Gustaf Strömberg, som skriver att den "är nödvändig för att förklara ursprunget till våra egna mentala egenskaper. Införandet av en evighetsdimension i den teoretiska fysikens ram har gjort det möjligt för oss att göra oss en föreställning om ett område bortom fysiskt rum och fysisk tid." — Vi kan alltså anta ett rum-tidlöst universellt psyke eller psykiskt universum som en aspekt av verkligheten lika väl som det "fyrdimensionella rum-tidkontinuets fysiska universum", vilket naturligtvis kan vara manifestation av det förra, och denna "världssjäl" kan enligt vetenskapliga hypoteser utgöra essensen i våra medvetanden.

Den norske psykologen och parapsykologen Harald Schjelderup anser att **de parapsykologiska fenomenen visar det mänskliga psykets förbindelse med en allomfattande psykisk verklighet bortom tid och rum** — en tanke som verkar besläktad med Jungs kollektiva omedvetna — kanske uttryckt som ett kollektivt övermedvetet. I James Jeans populärvetenskapliga arbete "Fysik och filosofi" kan man läsa: "När vi betraktar oss själva i rum och tid, utgör våra medvetanden uppenbarligen de olika individerna i en partikelbild, men när vi går bortom rum och tid, utgör de kanske beståndsdelarna i en enda kontinuerlig ström av liv. Såsom det förhåller sig med ljus och elektricitet, så kan det också förhålla sig med livet. Fenomenen kan vara individer med självständig existens i rum och tid, fastän vi i den djupaste verkligheten bortom rum och tid kanske alla är lemmar i en och samma kropp. Den moderna fysiken är kort sagt inte helt och hållet fientligt inställd till en objektiv idealism sådan som Hegels (idén om en världssjäl)."

Förefaller inte mystikernas erfarenhet att vara just upplevelsen i själen av Gud som "rum-tidkontinuets mötespunkt med det rum-tidlösa" (jfr Gebser: "Vårt nya tänkande"!)) där jaget upplever en kontakt, en identifikation, med "det allomfattande"?

Och antyder inte dessa likartade uttalanden av naturvetenskapsmän, parapsykologer och mystiker att det kan bli möjligt med en vetenskaplig syn på "Gud", som även religionen borde kunna acceptera — en "försoning" mellan vetenskap och religion?

Men tyvärr torde den traditionel-

la kristendomens representanter ha ringa förståelse för försök att skapa en "modell" av en religiös/vetenskaplig "Gud" som synes etiskt indifferent och inte har något gemensamt med bibelns uppenbarade Jahve.

Protestantismens teologer har också ofta visat misstro mot mystiken. Nathan Söderblom uttalar sig t. ex. i "Uppenbarelsereligion" negativt om s. k. "oändlighetsmystik", och John Cullberg talar i "Tro och verklighet" om mystikens jag-centrerade "förstapersonsreligion" som en kontrast till kristendomens Guds-centrerade "andrapersonsreligion". Anders Nygren nämner i "Eros och agape" den från Platon och Plotinos härstammande "eros-längtan" som en för mystiken signifikativ religionsuppfattning, helt oförenlig med det urkristna "agape" (självutgivande kärlek).

Denna kristna tendens att avvisa mystikens uppfattning av jaget som gudomligt och i något avseende identiskt med Alltet är fullt förklarlig, ty enligt en central kristen dogm är människan en ovärdig, "förtappad" varelse, som borde erfara döden, "som är syndens lön", men genom att Gud i sin nåd sänder sin enfödde son som ett försoningsoffer kan hon bli frälst från synd och död.

Protestantismens teologer och predikanter har inget intresse varken för "vetenskapens Gud" eller "mystikens Gud" utan uppmanar den sökande att "tro", att lita till den kärleksrike himmelske fader, som blivit uppenbarad genom bibeln — det är inte fråga om vetenskapligt försanthållande, utan om tro, emedan tron anses vara en gåva av Gud och ge kunskap om sanningen.

Men i praktiken torde i allmänhet inte tillit och försanthållande på "förnuftiga" grunder kunna skiljas åt: tilliten blir inte starkare än graden av sannolikheten i försanthåll-

landet.

Och hur skall en nutidsmänniska som i TV-rutan konfronteras med krigens ohyggliga verklighet, u-ländernas hungerkatastrofer, sjukdomar och nöd kunna ha tro och förtröstan på en allsmäktig, allgod men "outrannsaktig" Gud? Ligger inte för sökaren i denna situation ateism och misströstan om livets mening nära till hans — eller också att vända sig bort från en otidsenlig religions Gudsbegrepp och till en vetenskaplig "Gudsmodell" enligt den moderna fysikens (och mystikens) erfarenheter (vilken inte utesluter Gud som den osjälviska kärlekens princip)?

Men även om idén om en universums skapare skulle kunna visas vara vetenskapligt sannolik, innebär en vetenskaplig "Gudsmodell" naturligtvis ingen uttömmande förklaring av vad "Gud" är. "Det allomfattande" undandrar sig alla definitiva bestämningar. Kanske kan man också säga som den existentalistiske filosofen Jaspers: "En bevisad Gud vore ingen Gud utan blott ett ting i världen." Vetenskapen kan kartlägga endast en liten del av vår sinnliga verklighet — vad som finns utöver denna undandrar sig vår vetenskap.

Men kanske kunde ändå en avancerad "Gudsforskning" leda till att den tanken slår rot att vi tillhör en tidlös verklighet och att vi slutligen skall nå förening med den gudomliga "urgrunden", och kanske kunde också de tankarna mildra rädslan för den egna döden och för mänsklighetens undergång?

Anm. Curt Liljenström, född 1922, är civilekonom, lärare i företagsekonomi vid gymnasieskolan i Eskilstuna. Han betecknar sig själv som amatörfilosof och framhåller att han är en lekman på de områden som artikeln behandlar.

Alltmer populära

manastrålände

LAPIS LINGUA

den mexikanska, tjusigt turkosskimrande

"TUR-smyckestenen"

från Sierra Madres inre — positivt testad och lovordad av framstående psykometriker och pendelspecialister, kan erhållas genom H. Schuber, S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm Va. Tel. 33 19 32. Många positiva uttalanden om L. L. finns av lyckliga ägare.

Frithjof Hallman:

PRENTICE MULFORD EN ÄKTA AMERIKAN

Det var i maj 1891. Båten som han seglat ut till havs med för att i ensamheten ägna sig åt stilla meditationer, hade, driven av solseglet, styrt mot piren i Sag Harbour.

Fiskarna, som såg honom ligga i båten, trodde först att han sov — så fridfulla och harmoniska var hans anletsdrag. Men hans provade liv var slut. Och det var som om en högre makt hade fört seglaren hem igen. Båten med hans döda kropp hade styrt till stranden av den lilla fiskarbyn, där han 57 år tidigare hade fötts och varifrån han som yngling dragit ut i världen.

I faderns vårdshus hade Prentice Mulford fått lyssna till många sär-egna resenärer och äventyrare, när de berättade om sina upplevelser i fjärran länder. Och så långt tillbaka han kunde minnas hade han sett stora segelfartyg segla in och ut i hamnen.

Som ung man gav han sig själv iväg som lättmatros på en skuta — till Haiti, Para, Rio, Montevideo, Mexiko, valfångarnas Arktis och till andra sidan av sitt stora fosterland — till Kalifornien.

Han följde med den stora strömmen av män som sökte sig ut i den kaliforniska vildmarken, till Sacramento, för att söka guld. Där fick han uppleva hur guldruset gjorde människorna hårda och obarmhär-tiga mot varandra, hur all moral slogs sönder, broder blev broders fiende. Människorna förvandlades till vilda bestar, som rövade och mördade.

Men vid sidan av den mänskliga småheten och grymheten stod den stora naturen med sin skönhet, kraft och harmoni. Och det var naturen som skulle bli Prentice Mul-fords läromästare. I naturen upp-levde han skönheten och stora kos-

miska lagar — den formade hans sinne. "Liksom människans själ döljer även trädet många kunskaper, som ännu fattas oss men som vi behöver, då sann visdom ökar vår kraft", skrev han på den tiden. "Och vi behöver mera kraft för att skapa oss skönare och sundare kroppar. Vi längtar efter ett tillstånd där vi helt kan vara utan sjukdom och ofullkomlighet. Vi önskar oss friare, lyckligare hjär-tan, ett liv av ren glädje i vår till-varo."

Allt är, menade Mulford, besjälät, och även grenarna på ett träd sym-boliserar fina andliga makter i kos-mos. "Ju mer vi blir medvetna om vår inre släktskap med träden och djuren, desto större blir den levande kraften som uppenbarar sig för oss i dem, vilket beror på den kär-lek vi äger till dem. Kärlek får ba-ra den som ger kärlek. Om vi för-stör skogarna, minskar vi kraften och kärleken som naturen skänker oss människor."

Som guldgrävare lärde han sig mer om människan än han kanske någonsin under hela sitt liv kun-nat lära hemma i familjens skyd-dade miljö. Han upplevde hur inte bara naturen utstrålar kosmiska krafter till oss utan även män-niskorna. Men hos dessa är det ofta en negativ, fientlig, destruktiv strål-ning vi skönjer. Mot denna gäller det att vara på sin vakt och inte låta de människor som står under inflytande av det negativa och on-da få överhanden över det goda och uppbyggande.

Sedan han tröttnat på guldgrä-vandet i Sacramentofloden och för-gäves letat efter nya fyndigheter i Kolorado och trakterna mellan Yuma och San Diego, bosatte sig Mulford i Sonora vid Tuolumne-floden, där han för sina genom hårt

slit förvärvade pengar startade ett litet varuhus som försedde befolk-ningen med vardagens förnödenhe-ter. Då han längtade efter att kun-na forma unga människor andligen, blev han också lärare i en folkskola samt utgivare av en tidning för traktens farmare och guldgrävare.

Men snart avlöstes guldfebern av en ny besatthet — letandet efter olja. Den som hittade olja hade än-nu större möjlighet än guldgräva-ren att bli rik över natten. Det gäll-de bara att slå sig samman med några andra lycksökare och bege sig ut i vildmarken och börja leta.

Men Rockefeller monopoliserade snart oljemarknaden, anslöt fyndig-het efter fyndighet, bolag efter bo-lag till sitt växande imperium och sopade undan alla som försökte ställa sig i hans väg. Mulford hörde till dem som försökte. Han hade or-ganisationstalang och ville skydda de små och svaga. Mycket snart fick han känna på hur stark Rockefel-lers makt var — man saboterade hans verksamhet som varuhusägare och tidningsutgivare och hotade ho-nom även till livet.

Mulford gav upp. Under en tid tog han upp striden mot storkapita-lets monopolpolitik genom att ställa upp som delegat för ett politiskt parti, men han övergick sedan till att som journalist i en litterär tid-skrift, Golden Era, i San Francisco på en bredare basis kämpa mot fi-nans- och gangsterväldet i politiken och samtidigt smida vidare på sina planer att andligen forma sina med-människor enligt de idéer han mog-nat fram till.

På Golden Era hade Mulford en framstående kollega, Samuel Cle-mens, vilken använde författarnam-net Mark Twain. När denne sedan lämnade Kalifornien, följde Mul-ford snart hans exempel och reste

Mulford

ut i världen för att sprida sina idéer och upplysa om Rockefellers meto-der.

Efter ett längre uppehåll i Eng-land som korrespondent för en ka-lifornisk tidning kom han till New York, där New York Graphic öpp-nade en stående spalt för honom under rubriken Dagens historia. Nu kunde han äntligen skriva för en större publik, och han började för-stå vilken makt pressen var, vilka medel den förfogade över för att på-verka människornas tankar och handlingar.

Samtidigt såg han hur fångade människorna var i sin ständiga jakt efter pengar, makt och nöjen. De hetsade, och de knuffade sin nästa åt sidan med hårda, vassa armbågar för att själva komma fram i häckitteln. Mulford skrev bl. a.: "Bevisar inte det faktum att vi ända upp till halsen sitter fast i denna hetsiga jakt i vår tillvaro, att det är någonting som är fel i vå-ra handlingar? Är inte all denna jäkt, som driver människorna ge-nom gatorna och genom livet, nå-gonting pöbelaktigt? Obestriddigen. Och är det inte allas vår uppgift att bli visare, mognare och mera full-komliga? Naturligtvis. Men är det inte då vår första uppgift att göra slut på all denna obeständiga och rastlösa hets i vårt liv? Självfallet är det det. Brådskan kostar kraf-ter som går förlorade i onödan och är detsamma som ett planlöst hand-lande, d. v. s. detsamma som att vi i förtid pumpar ut oss och därmed antingen försenat eller aldrig nå-gonsin når fram till vårt mål. Hets och brådska gör oss till förlorare där vi i annat fall lätt kunde ha segrat. Ju lugnare vi är, desto säk-rare tillfaller oss segern. Alla stora män har varit mästare i att ta det lugnt." — Sådana ord började Mul-ford i sin spalt i New York Graphic säga till de jäktade storstadsmas-sorna. Och hans Dagens historia-artikel vann en ständigt växande popularitet. Han blev en kraftkälla för många människor i den stora staden. Och brev kom i tusental från alla delar av landet.

För att kunna vara nära naturen byggde sig Mulford ett blockhus utanför staden, i New Jerseys vild-mark. Där anlade han sin egen träd-gård och odlade grönsaker och hälsoörter.

En stor flod av brev flöt ut till hans eremitboning. Han insåg att det i längden var omöjligt att besva-ra alla breven från lidande och hjälpsökande människor. Efter tre

års ensamhet i naturens närhet be-slöt han 1887 att ge ut sin första bok — det blev första bandet av hans White Cross Library, det vita korsets bibliotek, som med åren skulle vinna stor berömmelse. När de två följande banden utkom två år senare, var hans namn redan känt över hela världen.

Under de två sista åren av hans liv hade människornas anrop om hjälp och råd blivit så många och starka att han fick lov att lämna vildmarkens ensamhet för att ge-nom sin direkta personliga utstrål-ning få kontakt med de lidande och vilsekomna bland storstadens be-folkning.

*

Från hela Prentice Mulfords pro-duktion strömmar det ut en kraft. Han skänker andra av sitt livsmod, sin energi, sin klarhet och livsgläd-je, av allt det positiva han funnit under sitt ofta hårda liv. Han vill ge ljus, där mörker råder, vill käm-pa mot allt som är nedstämmande, destruktivt. "Att lida är ett miss-tag", skriver han. En människa skall vara stark och tro på sin Gud och på sig själv. Varje vitt hår på huvudet och varje rynka i pannan är tecken på att man levt fel. Vi måste lösa giktnuten i vår själ ge-nom glädjens vårsäv, ty varje bit-ter, ettrig och ful tanke är rent cellgift för vår kropp.

Till sist skall vi låta Mulford själv säga oss några karakteristiska ord:

"Varje människa är en magnet, som är i stånd att dra såväl onda som goda idéer till sig, negativa så-väl som positiva. Söker vi oss till det ljusa och positiva, kommer vi även att finna det. Bara själva den-na vår längtan utlöser en energi som verkar magnetiserande. Den nedslagne, ständige pessimisten stö-ter bort folk från sig, medan opti-misten, den leende, attraherar and-ra och därmed redan bidrar till att smida sin lycka... Du skall ej läng-ta efter någonting annat än din högsta fullkomlighet. Om detta mål betyder mer för dig än alla andra ägodelar, skall även allt annat av sig självt strömma till dig... Varje människa är helt ansvarig för var och en av sina tankar, även den flyktigaste, då hon ju med varje tanke utövar ödesdigra verk-ningar... Lycka, framgång, hälsa är lika smittande som otur, olycka och sjukdomar... Det finns förgif-tade tankeströmmar, liksom det finns giftiga gaser..."

Prentice Mulford var en kraftkäl-la som vanliga människor sökte sig till för att få nytt hopp i sitt pres-sade liv. Det budskap som han ville uttrycka var avfattat på ett så en-kelt språk att varje läskunnig män-niska kunde ta del av det och där erfara en inre kraft, som de kan-ske inte fann någon annanstans.

Din personliga BIORYTM

uträknas enl. medicinalrådet dr. Wil-helm Fliess' metod, byggd på strikt ve-tenskapliga forskningsrön.

1. Biorytmogram eller pulsationsryt-men.
2. Högsta försäkringsskydd mot den egna mänskliga faktorn.

Ovärderligt för bl. a. varje bilförare — enl. statistiskt underlag. Begär in-formation! H. Schubert, S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm. Tel. 33 19 32.

GEORGII von WELLING:s alkemistiska tyska upplaga från år 1784 av

OPUS MAGO-CABBALISTICUM ET THEOSOPHICUM

i faksimil.

Inbunden. Pris kr. 150:— + moms.

AB G WENDELHOLM

Box 140 69, 104 40 Stockholm.

ROSENKREUZARNES VÄRLDSÄSKÄDNING

eller Mystisk Kristendomslära
av Max Heindel

belyser de kosmiska såväl som de per-sonliga levnadslagarna.

Kr. 45:— plus porto

THE ROSICRUCIAN FELLOWSHIP
svenska sektionen

Box 40261, 103 44 Stockholm 40

UFO OCKULTISM ESP

Engelskspråkig litteratur.

700 titlar lagerföres varav 200 i pocket.

Rekvirera våra boklistor!

EDISTA postorderbokhandel
Box 4003, 180 10 ENEBYBERG

FRY:

Atoms, Galaxies, and Understanding (h) 12:—

Steps to the Stars (h) 9:—

Därför betonar denna kropp alltid: Försök att uppgå i Gud så helt som står i er förmåga.

*

Du måste alltid försöka följa den väg din guru (lärare) utpekat för dig. Var inte lat! Ansträng dig av all din kraft tills du kommer fram. Om du vill arbeta måste du göra det i den andan, att allt är ett uttryck för DET. Ditt arbete må vara för ditt land, för din hustru som hemmets gudinna, för din make som Herren, för dina barn som gudomliga barn — ty det är den ENDE, som träder fram i många förklädnader. Låt inte din tid upptas bara av att äta och dricka och sova. Den ovärderliga gåvan du fått att födas som människa får inte tanklöst kastas bort. Dröj inte längre i härberget vid vägen. Gör ett försök att gå till ditt eget verkliga hem.

*

Jordisk kärlek är obeständig och åstadkommer lidande, men kärleken till Gud ger den högsta känsla av lycka.

*

Gud är Livets andning, hjärtats Hjärta. Att finna Honom är att finna sitt eget Jag. Det som kallas världen drar människan in i dårskap och elände — bort från Gud. Därför är den enda säkra vägen den som leder till kunskap och upplevelse av Gud.

*

Var alltid lugn och kom ihåg att vad Gud än gör är det alltid en välsignelse. Varför skall man oroa sig över händelsernas gång och förändrade förhållanden? Allt sker i varje ögonblick enligt Guds vilja.

*

Varför tillåter du dig att bli upprörd och nervös? Det är ingen passande inställning för en pilgrim på den andliga vägen. I stället bör ditt liv förflyta i ständigt medvetande om Gud. Du skall söka ditt umgänge med dem som också strävar efter Sanningen och som för ett rent liv. Då uppfylls din längtan.

*

Det är bara Han som ÄR. Därför talar Han till sig själv för att bli uppenbar. Den Ende som framträder både som rörelse och stillhet är också **Akshara** — det oförstörbara. På ytan och i de djupaste djupen finns ingen annan än Han.

*) Ananda Mayee Ma säger aldrig "jag" om sig själv. Hon är den som dväls i kroppen.

(Annons)

VÄRLDENS HÖGSTA RELIGION

Det mest angelägna verk som finns att studera för sökare efter sanningen har i engelsk översättning följande titlar:

The Long Sayings	3 dlr
The Middle Sayings	3 dlr
The Kindred Sayings	5 dlr
The Gradual Sayings	5 dlr

Dessa böcker är exakta översättningar av fyra textsamlingar som ingår i den buddistiska bibelns centrala del. De kan lånas från svenska huvudbibliotek eller köpas från Pali Text Society, 62 South Lodge, Circus Road, London N. W. 8.

I fråga om enhetlighet, omfång, djup, äkthet och skönhet är detta verk fullkomligt enastående.

Frånsett en del poetiska och berättartekniska tillägg är dessa samlingar lika äkta som bandupptagningar, mängden av material är ofantlig och innehållet präglas helt igenom av fullkomlig visshet och övermänsklig insikt.

Som den högsta inkarnationen av gudomlig visdom är Buddha inte bara den suveräne läraren, han är också denna världens störste Frälsare.

Inga översättningar och inga handledningar i buddism kan göra originaltexterna full rättvisa. Undervisningen är dock så enkel och systematiskt formulerad att man med elementära kunskaper i pali förstår de grundläggande teserna och kan uppskatta den ursprungliga skönheten hos världens i särklass förnämsta religionsuppenbarelse.

Den buddistiska träningen, rätt utförd, ger omedelbara resultat. Den är helt ofarlig och kan praktiseras lika bra i Sverige som i något utländskt specialinstitut. Den bästa vägledningen finns i de här nämnda skrifterna.

Observeras bör, att ovanstående uttalanden inte utgör några värderingar av olika religioners anhängare. Inga påståenden görs att vissa religionsutövare är bättre än andra. Den teologiska jungeln är lika tät i öst som i väst.

Däremot hävdas, att en kristen som blir buddist enligt dessa "sayings", därigenom blir en bättre kristen än förut enligt Jesu lära men ej enligt kyrkans.

Vidare hävdas med absolut tveklös övertygelse att Buddha är den oförlikneligt och ojämförligt förnämsta religionsstiftaren och att det han förkunnade blivit bevarat till eftervärlden i en otrolig rikedom och tillförlitlighet som gör de fyra samlingarna till världens största skatt alla kategorier.

Per Glanell — kristen svensk.

MÄNNISKOR

De människorna reser inte en mur av egen värdighet mellan sig själva och andra. Sina stora förtjänster synes de omedvetna om. Ingen känner sig underlägsen i deras sällskap. De märker alltid att du finns och möter dig som om du vore en person av viss betydelse. Deras ögon är fyllda av uppriktig sympati för det levande.

Några har en inre glädje. I sina högsta stunder delar de den med andra.

Det finns människor som gör varandra lyckliga. Och det finns djur

och människor som tycker om varandra. Det finns godhet.

Människan reser sig ur ett primitivt tillstånd, och hon går sin bana mot framtidens fullkomning. Hon är den andligt mest högtstående art vi känner till, kapabel till insikter om rätt och orätt, konst och vetenskap, filosofi och filantropi.

Kommande tiders människor skall underkänna de samhällen vi i dag skapar och i känsla och medkänsla göra gemenskapen helt anorlunda än nu.

BREV

Sökaren har på framträdande plats ägnat uppmärksamhet åt den s. k. zen-meditation som uppges bedrivas vid S:t Davidsgården i Rättvik. Den 17 februari ägnades ett program i TV åt samma sak. Med anledning av det senare har Sällskapet för Buddhistisk Information vid extra styrelsesammanträde i Stockholm den 19 februari beslutat göra följande principuttalande:

Ordet "zen" är beteckningen på en variant av den buddhistiska meditationen. I likhet med övriga former av buddhistisk meditation kan den visserligen på ett elementärt stadium utövas även av icke-buddhister, men om någon skall nå tillräckligt långt för att kunna anförtros att meddela undervisning i denna meditation, måste vederbörande ovillkorligen tillämpa den buddhistiska läran i sitt eget liv. Detta innebär bl. a. ett avståndstagande från den teistiska gudsföreställning som är en karakteristisk beståndsdel i bl. a. kristendomen. En zen-lärare kan alltså inte vara kristen.

Den meditationstyp som tillämpas i Rättvik och i det tyska kloster som vissa inslag i TV-programmet var hämtade från, bygger av programmet att döma på en kristen och alltså icke-buddhistisk livssyn. I varje fall meddelas undervisningen av icke-buddhister, rent av av uttalat kristna.

Att om denna meditationstyp använda beteckningen "zen" är därför grovt missvisande. I den mån det sker avsiktligt står det på gränsen till rent bedrägeri. Som buddhister måste vi uttryckligen ta avstånd från ett sådant förfaringsätt.

Vi vill alltså för allmänheten göra klart,

att det vid S:t Davidsgården inte bedrivs någon zen-meditation i ordets faktiska betydelse. Samtidigt vill vi allvarligt uppmana de ansvariga för den verksamhet som där bedrivs, att fortsättningsvis inte använda buddhistiska termer om kristna aktiviteter.

På uppdrag av Sällskapet för
Buddhistisk Information
Gunnar Gällmo
sekr.

*

Jag har kommit att köpa en märklig bok som heter "Universell Kontakt" och är skriven av en engelsk dam vid namn Liebie Pugh och översatt till svenska av Gulli Bergvall. Enligt uppgift i boken har i engelsk TV sänts program om vad som berättas i den.

Nu har jag fått höra att detta är en diktad historia och ej något upplevt, som det uppges i boken. Om Ni i Sökarens bokrecensioner kan ge några upplysningar och bedömningar av denna bok, vore det nog av intresse för många. Jag önskar även få veta något om böckerna "Resa med flygande tefat" och "Budskapet från rymden" av Daniel W. Fry.

Alla tre böckerna utges av Parthenon, Helsingborg.

Med hälsning och tack för de intressanta artiklarna i Sökaren och för den ibland litet kritiska hållningen.

Valborg Lidgren

Svar:

Jag anser att man bör vara mycket försiktig med att godta innehållet i sådana böcker som de nämnda. De kan bygga på verkliga upplevelser, men dessa kan vara feltolkade eller missvisande redovisade. Några avslöjanden som verkligen visar att Pugh och Fry är lögnaktiga känner jag

inte till. Men det är här fråga om oberoende eller inte tillräckligt undersökta händelser. Det engelska sällskapet för parapsykologisk forskning skall ha gjort vissa undersökningar av det som omtalas av Liebie Pugh, men jag har inte sett att de publicerat någon redogörelse för det.

SM

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar utslutande annonsörerna själva. Sökarens Förlag ställer sig endast bakom egna annonser.

Vill Ni ha information om elixiret, den 250-åriga "Haarlemer healing oil", skriv till

Harald Schubert
S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm

ELSA JOHANNA LUNDBÄCK

svarar i brev på parapsykiska och liknande frågor från allmänheten. Dock inte förutsägelser för framtiden.

840 70 BORGVATTNET. Tel. 0695/500 22

HEALING!

F. S. Lind

dipl. massör o. sjukgymnast

Klostergatan 31
ÖrebroRing för tidsbeställning
019/11 33 79. Välkomna!

FÖRMÅNSERBJUDANDE till SÖKARE!

För att rikta intresset bland Sökarens läsare på Elisabeth Ståhlgrens klarsynta författarskap och särskilt hennes storverk "Tolkning av Johannes' Uppenbarelse" lämnar Reformförlaget en kort tid ett premieerbjudande av en märklig naturvetenskaplig bok "om människans vara eller icke vara" (T. h.)

Bok i blickpunkt!

Elisabeth Ståhlgren, själv något av en profetgestalt, ger sig i sin tredje bok, "Tolkning av Johannes' Uppenbarelse" in på uppgiften att tolka Johannes-uppenbarelsen för vår tid. Rad för rad bryter hon textchiffrens insegel och visar varningstecknen! En bok för eftertanke. 200 s. Omsl. i rött & guld. 26:— + moms/porto.

I "Evighet — Oändlighet" har förf. gjort högsta andlig kunskap tillgänglig för dem som målmedvetet verkar för eget och tillvarons höjande. 146 s. 22:— + m. & porto. "Agni Yoga el. Eldens Yoga" är hennes grundläggande verk, ett inträngande i kosmisk kunskap. Ny uppl. 120 s. 16:— + m. & porto.

MÄRKLIG PREMIEBOK

Alf Celman skrev på sin tid en märklig framtidsvision i boken "Utifrån sett" om människans vara eller icke vara, där han varslade om vägvalet: undergång eller ett stort kosmiskt uppvaknande på alla mänskliga områden. Unik restuppl. med 4 symbolbilder i flerfärg av Martinus! (Vardera bilden värd ca 3 kr.) FRITT som premie till envar som omg. beställer någon av här angivna Ståhlgrensböcker. (Obs! Vid best. av 2 st. samtidigt fås även premieboken "Det vitala problemet" — v. 12:— — fritt.)

Ring el. skriv idag:
tel. 08/766 26 82.
Hänvisa till denna
annons!

REFORMFÖRLAGET

Box 16 186, 103 24 Stockholm 16.

Tel. 08/766 26 82.

SM:

BIBELN

Religionen i Sverige är av tradition bunden till bibeln. Reformatorerna slog fast att "Guds ord" skulle vara grundvalen för människans tro, och på den vägen har de kristna sedan vandrat. Bibeln har varit föremål för den största vördnad och tilltro. Prästernas påstående om den har godtagits utan större reflexion. Och ännu i vår tid, när tron på prästerskapet har ersatts av en tro på vetenskapsmännen, har bibeln kvar sin ställning i religionens centrum.

Spärrarna mot en brytning med den gamla synen att bibeln i något avseende är "gudomlig" är utomordentligt starka hos de religiösa. Gud-Jesus-bibeln är en treenighet vars okränkbarhet är så rotfast i de religiösa sinnena att de tre storheterna framstår som heliga axiom. Att göra sig av med någon del därav skulle kännas som att släppa universums kyla in i själen. "Medicinen" mot övertron på bibeln som allena frälsande, saliggörande och ledande måste vara ett objektivt religionsstudium med diskussioner om olika former av religion och **deras likheter** och berättigande.

De religiösa måste småningom inse att bibeln är en "normal" bok och otillräcklig som grundval för en livsåskådning. De måste erkänna att bibeln **har haft** religiös betydelse men att dess användbarhet kraftigt har minskat.

Jag menar att enda chansen för kyrkan i framtiden är att den förstärker sitt hus. Den gamla grundläggningen från antiken har vittrat sönder och måste repareras. Man måste bygga på **mer än bibeln**.

Bibeln är **ett** vittnesbörd om tro; det finns även andra. Religion måste bl. a. innebära studium av olika religiösa företeelser i skilda tider och kulturer. Det finns inspirerade tankar nedskrivna om och av olika religiösa personligheter. Nya biblar — eller rättare religiösa antologier — borde skapas av det bästa som skrivits om religion och etik. Med idéer från Buddha, Gandhi, Schweitzer, Kagawa...

Tiden är inne att kyrkans folk erkänner att Jesusgestalten i bibeln

inte är historisk i egentlig mening utan att evangelierna är **trosvittnesbörd om Jesus**. Likaså måste man erkänna att de olika populära beskrivningarna av Jesus-Frälsaren, som förekommer i kyrkor och samfund, i hög grad är både ohistoriska och obibliska, att de är personligt subjektiva tolkningar av Jesusgestalten.

Det som tänder en religiös tro är säkerligen inte främst dogmerna utan något inre, kanske odefinierbart, själsligt. Därför kan inte bibeln och de gamla lärosatser som bygger på den vara något omistligt för kyrkan. Kyrkan skulle mycket väl kunna samla sig kring tron på Gud och skjuta Jesus och bibeln ut i periferin.

Ofråkomligt är att bibeln allt mindre känns som ett fäste för allt fler människor. Man känner att det rör sig om sagor, myter och oberäktade påståenden. För åtskilliga människor i västerlandet med stark dragning åt en religiös livssyn har det varit naturligt att söka sig till andra religions- och levnadsformer än den kristna, t. ex. buddhism, hinduism, yoga, mystik, zen, baha'i. Jag uppfattar detta som en sund utveckling. När vi på allt fler vägar söker oss till livets kärna, ges större möjligheter att komma fram till en sann beskrivning av människan och universum.

Enbart bibeln räcker inte som grundval för en religiös tolkning av världen. Grunden för en livsåskådning måste vara reflexioner över livets gåta, människosjälen, ordningen i naturen, parapsykologiska fenomen, mystiska upplevelser, religiösa erfarenheter.

Bundenheten vid bibeln och Jesusgestalten är tragisk, eftersom den har hindrat en religiös utveckling. Säkerligen har också bibelns helveteslära skilt många från religionen, kanske många av de bästa människorna. Att bibeln faktiskt lär att det existerar en grym förvisningsort borde annars vara ett tillräckligt tecken på att detta gamla religiösa samlingsverk inte har gudomlig karaktär på det sätt som kristna människor har föreställt sig.

SÖKAREN

Nr 4 1972 Årgång 9

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Postgirokonto: 70 60 47-8

Tel: 08/69 60 27

Redaktionsråd:

Nils-Olof Jacobson, Bo R. Ståhl,
Agne Windmark

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 29:00

Halvår 15:25

I Norge och Danmark kan prenumeration ske med svensk postgiroanvisning.

I Finland kan inbetalning göras till Akademiska Bokhandeln, Postfack 10128, Helsingfors 10, postgiro 53 33-2. Helår kostar då 24 mk, halvår 13 mk.

Annonsspriser (moms tillkommer):

Helsida 250:—, halvsida 150:—, småannonser 5:— per cm men minst 15:—.

Copyright resp. förf.

Tryckt hos

LJUSDALS TRYCK AB

Ljusdal 1972

INNEHÅLL:

Astrid Setterwall-Ångström:

Ananda Mayee Ma — fylld av Gud 1

Spiritualismen 4

Birgit Lange om spiritualismen 8

Professor Ian Stevenson intervjuas 10

Alf Ahlberg:

Världsreligionernas möte 14

Krishnadyrkare 16

Curt Liljenström:

Religionens Gud — eller vetenskapens? 18

Frithjof Hallman:

Prentice Mulford 20